

Ibestad kommune

SKOLEUTREDNING FOR IBESTAD KOMMUNE

Oktober 2009
Norconsult AS
Harstad/ Bergen

Forord

Sommeren 2009 ble Norconsult AS engasjert til å utarbeide en rapport om fremtidig skolestruktur i Ibestad kommune.

Arbeidet med rapporten er utført av de skolefaglige rådgiverne Harald Høgh og Dan Lysne på Norconsult sitt Bergenskontor, seksjon skoleplanlegging. Rådg. ing. Tor Charles Holmgren har hatt ansvaret for tilstandsvurderingene og kostnadskalkylene for de berørte bygningene, samt vært prosjektleder.

Norconsult takker for oppdraget og ønsker kommunen lykke til med det videre arbeidet med utviklingen av ny skolestruktur i Ibestad kommune. Vi står selvsagt mer enn gjerne til tjeneste med vår kompetanse i konkrete oppfølgingsprosjekter.

Harstad/ Bergen 27.10.2009

Tor Charles Holmgren
prosjektleder

Dan Lysne
skolefaglig rådgiver

INNHold

Forord	3
Sammendrag	5
1 Innledning	6
2 Gjennomgang og vurdering av skole- og barnehageanleggene	7
2.1 Ibestad barneskole	7
2.2 Ibestad ungdomsskole	13
2.3 Ånstad oppvekstsenter	19
2.4 Hamnvik barnehage	24
3 Framtidig skolestruktur - elevtallsutvikling og klargjøring av alternativer	29
4 Prinsipper for utforming og oppgradering av skoleanlegg	31
4.1 Innhold og utforming av inneområdet	32
4.2 Innhold og utforming av uteområdet	35
5 Funksjons- og arealprogram	40
5.1 Organisering av elever og lærere ved skolen	40
5.2 Forslag til funksjonsprogram	40
5.3 Retningsgivende arealprogram for aktuell skoletype og skolestørrelse	49
6 Løsningsforslag	51
6.1 Forslag til ombygging og organisering av bygningsmassen for inntil 120 elever	51
6.2 Investeringskostnader for de ulike forslagene	54
7 Oppsummering og anbefalinger	58

Sammendrag

Etter en gjennomgang av Ibestad ungdomsskole og Ånstad oppvekstsenter har Norconsult konkludert med at det beste alternativet for kommunen vil være å etablere en 1 - 10 skole i dagens ungdomsskole og den gamle realskolen. Vi har i vår vurdering lagt vekt på at en ny skolestruktur skal gi elevene en best mulig skole. Det foreslåtte alternativet er det som gir færrest elever behov for skyss til skolen. Skolen vil også kunne drive utstrakt sambruk med funksjoner i det nye kulturhuset og Ibestadhallen. For kommunen vil det å legge skolen til Ibestad ungdomsskole også bli det rimeligste alternativet over tid.

For kommunen er riktig dimensjonering av skoleanlegget viktig. Vi har benyttet tall fra SSB til se på elevtallsutviklingen fram til 2025. Den viser at elevtallet i kommunen er synkende og at Ibestad kommune vil ha ca. 100 elever i grunnskolealder fra 2016.

Norconsult har utarbeidet et enkelt areal- og funksjonsprogram. Funksjonsprogrammet beskriver de ulike arealene som inngår i en skole og er utgangspunktet for arealprogrammet. De foreslåtte arealene er retningsgivende, og kan fravikes i skisseprosjektet ved godt begrunnede valg.

I forslagene til hvordan hhv. Ibestad ungdomsskole og Ånstad oppvekstsenter kan benyttes som 1 - 10 skole har vi skissert hvordan de ulike funksjonene kan plasseres i anlegget. Skissene er på et overordnet nivå og de viser at det er tilstrekkelig med areal i begge byggene.

1 Innledning

Bakgrunnen for rapporten er Ibestad kommunes ønske om utredning av skolestrukturen i kommunen. Norconsult har gjort en enkel tilstandsanalyse av de ulike skole og barnehage anleggene i kommunen. Videre er det sett på elevtallsutviklingen og en vurdering av skolebehovet kommunen vil få i framtiden. Ibestad kommune har i dag 127 elever i den offentlige skolen. Elevene er fordelt på 3 skoler, to barneskoler og en ungdomsskole. I tillegg går 30 barn i en privat skole.

Basert på et romprogram er det utarbeidet et arealprogram for en kombinert 1 - 10 skole og laget en grovkisse på hvordan en moderne skole kan tilpasses i to av kommunens eksisterende skoleanlegg. Det er også gjort en enkel kostnadsberegning av de to forslagene.

2 Gjennomgang og vurdering av skole- og barnehageanleggene

2.1 Ibestad barneskole

Skoletype: Barneskole 1. - 7. årstrinn
 Byggeår: 1958/1971/1989
 Brutto bygningsareal: 1289 m²
 Tomteareal: ca 10.300 m²

Nøkkeltall for skoleåret 2009/10:

Antall elever: 61 elever
 Antall barn i SFO: 31 barn
 Pedagogisk personale)*: 9 personer
 8 årsverk
 Andre ansatte)**: 5 personer
 4 årsverk

)* Inkluderer skolens undervisningspersonale og ledelse.

)** Inkluderer assistenter i skolen og SFO, renhold, vaktmester etc.

2.1.1 Lokalisering og inntaksområde

Skolen ligger åpent til i umiddelbar nærhet til kulturhuset, idrettsanlegget og idrettshallen.

Ibestad barneskole får elever fra Rolla og Andørja. Elevene fra Andørja kan selv velge om de ønsker å gå ved Ibestad barneskole eller ved sin nærskole. Av skolens 61 elever får 18 skoleskyss på grunn av avstanden mellom hjem og skole. 1 elev får skolekyss på grunn av farlig skolevei.

2.1.2 Bygninger

Bygning	Innhold	Byggeår
Første etasje	Klasserom, grupperom, musikkrom, vaktmester, renhold arbeidsrom, kontor, WC, korridorer, hall, AV-rom, to lagerrom	1958, 1971, 1989
SFO	Garderobe, SFO-rom, grovgarderobe, arbeidsrom, lagerrom	1958, 1971, 1989
Andre etasje	4 klasserom, datarom, personalrom, arbeidsrom, garderober, kopi, AV-rom.	1958, 1971, 1989

2.1.3 Vurdering av skolens arealer

ALLMENT LÆRINGSAREAL

Ibestad barneskole er en klasseromsskole bygget over to etasjer. Andre etasje inneholder korridor med 5 klasserom på rad langs denne. Klasserommene er på ca. 58 kvm. og ett av dem er innredet med 16 datamaskiner. Det er også et grupperom med tre elevarbeidsplasser i denne etasjen. Dette grupperommet er smalt og lite egnet til annen elevaktivitet enn selvstendig arbeid. I første etasje er det et klasserom. Rommet benyttes av 1. og 2. klasse som deler garderobe med SFO.

SPECIALISERT LÆRINGSAREAL

I et eget tilbygg er det musikkrom som også benyttes av kulturskolen. I tilbygget er det kontor, toalett og lagerrom for utstyr.

Skolen har et stort rom i hovedbyggets første etasje som benyttes til kunst og håndverk. Et eget lite rom i bakkant fungerer som lager. I tillegg låner skolen skolekjøkken og sløydsal på Ibestad ungdomsskole.

Et grupperom fungerer som bibliotek/lesestue. Rommet er smalt og ikke optimalt til formålet.

Skolen har sambruk med Ibestad ungdomsskole om arealer til mat og helse og kunst og håndverk.

Skolen benytter Ibestadhallen og tilhørende uteanlegg til kroppsøving. Ibestadhallen har også et basseng som skolens elever benytter. På egen tomt har skolen en ballbinge.

SFO

SFO har en egen inngang med grovgarderobe og tilhørende fingarderobe. Denne benyttes også av første klasse. Garderoben er stor med tilfredsstillende plass for klær og sko. Garderoben kan også fungere som oppholds- og lekeareal. Det store og fine SFO-rommet benyttes også til felles foreldremøter og lignende.

GARDEROBER OG TOALETTER, ADMINISTRASJON OG PERSONALAREAL

Arbeidsplasser for lærerne

Arbeidsplassene for lærere er plassert i andre etasje ved personalgarderobene og personalrommet. 7 små cellekontor på 3 kvm fungerer som lærerarbeidsplasser. Hvert kontor har skrivebord og hylleplass. I tilknytning til kontorene er det et felles arbeidsrom med pc-arbeidsplasser.

Skolens administrasjon

Rektor har kontor i første etasje. Plasseringen er lite hensiktsmessig siden rektor da blir sittende langt unna lærerne og skriver/kopimaskin. Størrelsen på kontoret gir rom for at rektor også kan bruke det som møterom for mindre møter.

Personalrom

Skolen har et tilfredsstillende personalrom med et lite tekjøkken. Garderoben til personalet ligger i tilknytning til personalrommet.

Møterom

I første etasje er det et lite møterom. Dette rommet benyttes også til undervisning, men er ikke tilfredsstillende for verken møter eller undervisning. Til større møter, som felles foreldremøter, benyttes SFO-lokalet. Skolen har behov for bedre møterom, både til større og mindre møter.

Personalgarderober og toaletter

I andre etasje er det to små garderober med låsbare skap og toalett for de ansatte. Det mangler garderobe for besøkende.

Elevgarderober og toalett

Det er et sentralisert toalettanlegg i første etasje for elever. Grunnet skolens størrelse er dette aldri langt unna, men i dag ville avlukkete toalettrom i hver etasje vært å foretrekke.

Ved inngangen er det en sko-garderobe for elever og ansatte.

ANDRE FUNKSJONER/ROM

Kantine/samlingsrom

Skolen har ikke kantine. SFO-rommet fungerer som samlingsrom.

Skolehelsetjeneste

Skolehelsetjenesten har ikke eget rom ved skolen, men kan benytte ett av grupperommene.

Vaktmester/byggeiers rom

Vaktmester har et lite kontor/lager til disposisjon, men skolen har ikke ansatt egen vaktmester.

Lager

I første etasje er det et boklager og to mindre lagerrom. I andre etasje er det et mindre lagerrom for utstyr. Skolen opplever at lagerkapasiteten er tilfredsstillende.

2.1.4 Tomt og uteområde

Ibestad barneskole har et stort og variert uteområde. På tomten er det flere lekeområder med ulike lekeapparater, friområde, fotballbaner og ballbinge. Underlaget er for det meste gress, men oppkjørselen er asfaltert. Skolens uteområde og nærområde benyttes fast til undervisning av 1. - 3. klasse på utedager.

2.1.5 Skolens kapasitet

Det er ikke gjort detaljerte beregninger på hvor mange elever skolen har kapasitet til, men ved å sammenligne bruttoarealet med arealer på nye tilsvarende skoleanlegg andre steder i landet kan en konkludere følgende: Bruttoarealet tilsier en kapasitet på ca. 80 elever dersom alle funksjoner, utenom gymnastikk, skulle vært tilrettelagt etter moderne prinsipper i anlegget. Under forutsetning av at skolen fortsatt låner sløydsal og rom til mat og helse på ungdomsskolen, vil kapasiteten være ca. 90 elever.

2.1.6 Tilrettelegging for alle (universell utforming)

Skolebygget og uteområde er ikke universelt utformet.

2.1.7 Andre brukere av anlegget

På dagtid benytter musikkskolen og kulturskolen skolens areal de fleste dager i uken. På ettermiddag/kveld benyttes skolen av skolekorps to dager i uken, ut over det lånes skolen bort til ulike lag og foreninger som trenger møtelokale.

2.1.8 Godkjenning - forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler

Det er ikke lagt fram dokumentasjon på om skolen er godkjent etter forskriftene.

2.1.9 Vurdering av anleggets tekniske tilstand (fra brukerståsted)

Ibestad barneskole er et skolebygg som er godt vedlikeholdt, og er i god stand byggets alder tatt i betraktning. Ventilasjonsanleggene er hovedsakelig fra slutten av 80-tallet, og har ikke luftmengder etter dagens normer. Inneklimaet oppleves derfor til tider å ikke være tilfredsstillende (varmt og tung luft). Skolen opplever bygget som godt egnet til den undervisningen og de behov de har i dag.

2.1.10 Hovedproblemstillinger med anlegget slik skolen ser det

Rektor tilfører 22. Okt 09. Personalarbeidsrom må tilpasses dagens skole og retningslinjer. Sikring av skoleområdet mot industriområde og elv er nødvendig. Vedlikehold, tilpassing og oppussing av ulike rom er nødvendig. Dette gjelder personalrom med inventar, inngangspartiet, grupperom, noen klasserom, datarom og kunst/ håndtverks rom.

2.1.11 Samlet vurdering

Ibestad barneskole er godt vedlikeholdt og har et flott uteområde. Ved hundre prosents kapasitetsutnyttning vil bygget gjøre det vanskelig å organisere elevene i ulike gruppestørrelser. De fleste rom er av lik størrelse og lite fleksible. Skolen har heller ikke egnet areal til å samle alle elever til framføringer og forestillinger m.v.. Dette kan eventuelt samordnes med kulturhuset når det er ferdig renovert.

For å få anlegget til å tilfredsstillе dagens krav til en moderne skole er det behov for vesentlige oppgraderinger og endringer. Tekniske utbedringer av ventilasjon, isolasjon, universell utforming og uteareal er noen av områdene som må forbedres. Et moderne skoleanlegg i dag har ikke rene klasseromsløsninger, men arealer som varierer mellom formidlingsrom, grupperom, fellesareal og elevarbeidsplasser. Å løse dette innenfor den eksisterende bygningskroppen vil være en utfordring, som muligens heller ikke resulterer i et tilfredsstillende og funksjonelt bygg.

2.2 Ibestad ungdomsskole og det gamle realskolebygget

Skoletype: Ungdomsskole
8. - 10. årstrinn
Byggeår u.skolen: 1971
Byggeår realskolebygget: 1958/ 59
Ungdomsskolebygget: 1.409 m² (BTA)
Realskolebygget (1.etg): 503 m² (BTA)
Sum bygn. Masse: 1.912 m² (BTA)
Realskolebyggets kjelleretasje på 146 m² kommer i tillegg.

Tomteareal (skolen bruk): ca. 17.100 m²

Nøkkeltall for skoleåret 2009/10:

Antall elever: 45 elever
Pedagogisk personale)*: 11 personer
10 årsverk
Andre ansatte)**): 2 personer
2 årsverk

)* Inkluderer skolens undervisningspersonale og ledelse.

)** Inkluderer assistenter skole, renhold, vaktmester etc.

2.2.1 Lokalisering og inntaksområde

Skolen ligger åpent til i umiddelbar nærhet til kulturhuset, idrettsanlegget og idrettshallen. Skolen har hele Ibestad kommune som inntaksområde. Skoleåret 2009/2010 har 18 elever skyss på grunn av lang skolevei.

2.2.2 Bygninger

Bygning	Innhold	Byggeår
Administrasjonsfløy	Korridor, elevgarderobe, arbeidsrom for lærer, personalrom, administrasjonskontorer, personalgarderober og toalett	1971
Undervisningsfløy	3 klasserom, skolekjøkken, naturfagsrom, kunst og håndverksrom, 4 grupperom, datarom, elevtoalett, RWC, korridor	1971
Del av bygget som ikke er i bruk (realskolebygget)	4 klasserom, korridor, hall, 2 kontor, 2 toalett	1959

2.2.3 Organisering og vurdering av skolens arealer

ALLMENT LÆRINGSAREAL

Klasseromsfløyen har rom på ca. 60 m² av lik størrelse og utforming. Den brede korridoren kan benyttes til læringsareal for aktiviteter som ikke skaper for mye støy. I følge tilstandsrapporten fra 2003 gir skilleveggene i bygget ikke tilfredsstillende lydisolering. Dette kan skape konflikter mellom læringsaktiviteter som skjer i ulike rom. De fire grupperommene er av ulik størrelse. To mindre rom på henholdsvis ca. 25 m² og 15 m², og to på 30 m². Med dagens antall elever på ungdomstrinnet har skolen godt med allment læringsareal, men det er ønskelig at skolen kan tilby flere ulike læringsmiljø.

SPECIALISERT LÆRINGSAREAL

Ett rom benyttes til undervisning i naturfag og kunst og håndverk. Rommet er innredet som et tradisjonelt klasserom, men har bord som kan flyttes og tilpasses ulike aktiviteter i undervisningen. Som rom for forsøk og praktiske øvelser i naturfag er rommet mindre egnet blant annet pga. manglende avtrekk over arbeidsplassene. Det er også et lager/forberedelsesrom i tilknytning til rommet. Skolen har en sløydsal med plass til 15 elever.

Musikkrommet er stort og ligger i tilknytning til skolekjøkkenet. Det har vært benyttet som samlingslokale/kantine for elevene. Rommet er ikke tilpasset øving for flere ulike grupper samtidig. Det er heller ikke noe lager/ utstyrsrom i tilknytning til rommet.

Skolekjøkkenet er tradisjonelt innredet med seks arbeidsstasjoner for elevene.

Skolen benytter Ibestadhallen og bassenganlegget der til kroppsøving. Dette er nyrenovert og godt egnet for undervisning i kroppsøving.

Skolen har ikke eget bibliotek, men kan benytte folkebiblioteket i kulturhuset når det er ferdig. Pr. i dag er folkebiblioteket i samme bygning som skolen.

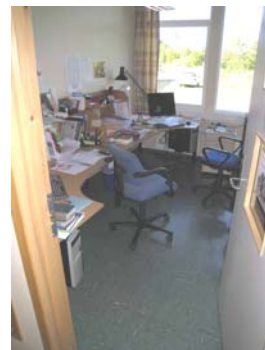

SPESIALAVDELING

GARDEROBER OG TOALETTER, ADMINISTRASJON OG PERSONALAREAL

Arbeidsplasser for lærerne

Lærerne har arbeidsplasser i mindre cellekontor med plass til to lærere. Det er også et felles møterom i tilknytning til cellekontorene. Totalinntrykket av lærernes arbeidsforhold for er bra. Arbeidsplassene er i nærheten av støttefunksjoner som skriver/kopi og skolens administrasjon.

Skolens administrasjon

Kontoret til rektor er av tilfredsstillende størrelse. Tidligere kontor for inspektør benyttes som møterom. Skolen har ikke forkontor/resepsjon.

Personalrom

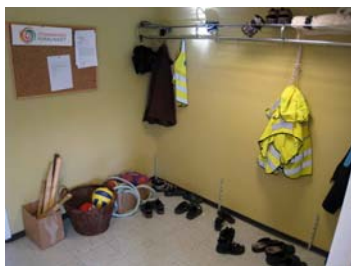
Personalrommet har et lite tekjøkken og god plass til alle skolens ansatte.

Møterom

Det er et mindre møterom som også benyttes som lager av diverse utstyr (tidligere inspektørkontor). Til fellesmøter benyttes møterom ved lærernes arbeidsrom.

Personalgarderober og toaletter

For ansatte er det et felles garderoberom ved personalrommet. Det er to sentraliserte toalettanlegg i administrasjonsfløyens korridor. Skolen har ikke dusjmuligheter for personalet. Toalett- og garderobeforholdene er ikke tilfredsstillende for personalet.

Elevgarderober og toalett

I klasseromsfløyen er det et RWC og et sentralisert toalettanlegg for elever. Grunnet skolens størrelse er dette aldri langt unna. Toalettforholdene kunne vært bedre og i dag ville avlukkete toalettrom vært å foretrekke.

Ved elevinngangen er det en garderobe for elevene. Her er knagger og hyller med plass til yttertøy og sko. Elevene har egne bokskap i korridoren mellom klasserommene.

ANDRE FUNKSJONER/ROM

Kantine/samlingsrom

Skolen har ikke kantine eller eget samlingsrom. Når samfunnshuset er ferdig renovert, kan det benyttes av skolen. Her vil det være mulig å drive kantine og holde felles konserter/samlinger for hele skolen.

Skolehelsetjeneste

Skolen har ikke eget rom for helsetjenesten.

Vaktmester/byggeiers rom

Skolen har ikke vaktmester.

Lager

Det er ett mindre fjernlager i undervisningsfløyen tilknyttet naturfag/kunst og håndverk. Til oppbevaring av utstyr for båt/friluftsliv benyttes et tidligere inspektørkontor. Det er ønskelig med mer lagerplass, da spesielt til musikk og skolekjøkken.

INVENTAR

2.2.4 Tomt og uteområde

Skolen har en stor og flat tomt som for det meste er plen. Tomteareal gitt ovenfor er den andelen av tomten som brukes av skolen. Det er benker og volleyballbane som elevene kan benytte i

friminutt. For at uteområdet skal invitere til større grad av fysisk aktivitet er det behov for utbedringer og oppgraderinger.

2.2.5 Skolens kapasitet

Det er ikke gjort detaljerte beregninger på hvor mange elever skolen har kapasitet til, men ved å sammenligne bruttoarealet med arealer på nye tilsvarende skoleanlegg andre steder i landet kan en konkludere følgende: Bruttoarealet, uten realskolebygget, tilsier en kapasitet på 60-70 elever dersom alle funksjoner, utenom gymnastikk, skulle vært tilrettelagt etter moderne prinsipper i anlegget.

2.2.6 Tilrettelegging for alle (universell utforming)

Det er installert RWC, men utover det er ikke bygget universelt uformet.

2.2.7 Andre brukere av anlegget

To dager i uken låner skolen ut et grupperom til en elev i videregående skole. På kveldstid er det ulike lag og foreninger som låner skolen. En seniorgruppe låner rom to kvelder i måneden.

2.2.8 Godkjenning - forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler

Det er ikke lagt fram dokumentasjon på at skolen er godkjent etter forskriftene.

2.2.9 Vurdering av anleggets tekniske tilstand

Brukers vurdering

Brukerne av skolen opplever anlegget som godt egnet til formålet. Det er ikke nevnt noen problemer med bygget som hindrer skoledriften. Det er problemer med temperaturreguleringen i datarommet. Her blir det fort varmt når alle maskinene er i bruk samtidig.

Teknisk vurdering

I tilstandsrapporten fra 2003 er det angitt i merknadsfeltet at "bæresystemet synes å være underdimensjonert i forhold til de snølaste som man i dag forutsetter". Det vil normalt være situasjonen for de fleste bygninger bygget etter gamle byggeforskrifter, dvs. før 1997. Siden plan- og bygningsloven (PBL) m/ tilhørende forskrifter ikke har tilbakevirkende kraft, er det ikke krav om forsterkning av bæresystemet. Hvis anlegget gjennomgår så stor ombygging at det etter PBL betraktes som en hovedombygging, vil kravet om forsterkning av konstruksjonene bli gjeldende. En så omfattende ombygging av anlegget at det blir å betrakte som en hovedombygging er normalt svært kostnadskrevede, og resulterer ofte til at anlegget saneres og erstattes av nybygg. Bygninger bygget etter gamle lastforskrifter medfører normalt at bl.a. tak må ryddes i snørike vintre (i gjennomsnitt hvert 5. år). I bygninger bygget etter nye byggeforskrifter, vil det normalt kreve rydding av tak i gjennomsnitt hvert 50. år. De nye lastforskriftene har en såkalt returperiode på 50 år, mens de gamle hadde kun 5 år.

Ungdomsskoledelen er godt vedlikeholdt, og lite synlige skader er registrert. I 2004/ 2005 gjennomgikk ungdomsskolen en relativt omfattende renovering med utskifting av vinduer, ny takteking og nye VVS- og elektrotekniske anlegg. Den utvendige kledning av frilagte

betongplater har noen steder småskader. Dører og inngangspartier er slitt etter mange års bruk med høy bruksfrekvens, og anbefales skiftet.

Det gamle realskolebygget bærer preg av dårlig utvendig vedlikehold de senere årene. Trekledningen på fasade mot sørvest har tydelige råteskader, inngangsparti i gavl mot sørøst har svært slitt ytterdør, del av teglvegg over dør er falt ut og ikke reparert. Videre har gesimsbeslagene i gavl skader, trappen er skadet med bl.a. manglende skifer.

Innvendig fremstår arealene som rimelig godt vedlikeholdte. I et av lagerrommene er det synlig skade i gulvet der sprekk i underliggende betonggulv er synlig gjennom belegget.

2.2.10 Hovedproblemstillinger med anlegget slik skolen ser det.

Skolen opplever stor mangel på lagerplass i de lokalene de i dag disponerer.

2.2.11 Samlet vurdering

For å oppfylle de krav til variasjon i romstørrelse som en moderne skole skal ha, er det samlet sett behov for vesentlige endringer av anlegget. Det er ønskelig med flere nærlagre for de ulike avdelingene og flere ulike læringsmiljø for elevene. Skolen kan med relativt enkle endringer tilpasses dette behovet, men for å få et mest mulig funksjonelt bygg som skal brukes i lang tid, vil det være behov for en del interne ombygginger, selv om hovedstrukturen beholdes. Om det legges opp til utstrakt bruk av kulturhuset bør forholdene for gående mellom de to anleggene gjøres sikrere.

2.3 Ånstad oppvekstsenter

Skoletype: oppvekstsenter med barnehage
barneskole 1. - 7. årstrinn.

Byggeår: 1977/1996
Brutto bygningsareal: 2.443 m² BTA
Tomteareal: 11.239 m²

Nøkkeltall pr september 2009:

Antall barn under 3 år: 1 barn
Antall barn over 3 år: 3 barn

Nøkkeltall for skoleåret 2009/10:

Antall elever: 21 elever
Antall barn i SFO: 12 barn
Pedagogisk personale)*: 8 personer
6,1 årsverk
Andre ansatte)**: 6 personer
3 + 1,85 årsverk

)* Inkluderer skolens og barnehagens undervisningspersonale og ledelse.

** Inkluderer assistenter barnehage, skole og SFO, renhold, vaktmester etc.

2.3.1 Lokalisering og inntaksområde

Ånstad oppvekstsenter ligger åpent og fritt, med umiddelbar nærhet til flotte friområder. Inntaksområdet til oppvekstsenteret er hele Andørja. I dag får 9 av elevene ved skolen skoleskyss.

2.3.2 Bygninger

Bygning	Innhold	Byggeår
Gymnastikk og svømmeanlegg	Garderobes/WC Gymnastikksal Svømmebasseng	1977
Sidefløy	Skolekjøkken, kunst og håndverk, tresløyd, grupperom, lager, WC, korridor, møterom	1977
Hovedfløy	6 klasserom, lager for naturfag, datarom, personalrom med garderobe, kontor, arbeidsrom for lærere, vaskesentral, vaktmesterrom	1977
Barnehage	vindfang/grovgarderobe, garderobe, leke/oppholdsrom med kjøkkenkrok, hvilerom, kontor, stellerom, ansattes garderobes	1996

2.3.3 Vurdering av skolens arealer

ALLMENT LÆRINGSAREAL

Skolen er en tradisjonell klasseromsskole med korridor og klasserom langs denne. Det er rikelig med allment læringsareal til skolens 21 elever. Selv om det mangler rom av ulik størrelse kan ledige klasserom benyttes hvis det er behov for å arbeide adskilt fra hverandre. Hvis skolen fikk tilnærmet fullt belegg med elever, vil dagens arealer ikke være tilfredsstillende. Mangelen på grupperom, samlingsrom/kantine, elevgarderober og formidlingsrom er noen av utfordringene skolen ville få.

SPECIALISERT LÆRINGSAREAL

Kunst og håndverk disponerer to rom. En sløydsal med plass til ca 10 elever og et stort rom til tekstilforming og tegning. Dette rommet benyttes også som klasserom.

Naturfagsrommet benyttes i dag som lager for gammelt utstyr. Rommet er et tradisjonelt klasserom og ikke innredet med avtrekk eller gode arbeidsplasser til forsøk.

Mat og helse disponerer et skolekjøkken med 4 arbeidsstasjoner. Skolen benytter et klasserom som skolebibliotek.

Kroppsøvningsarealene er gode. Gymsalen og svømmebassenget dekker behovet for det antall elever skolen er dimensjonert for.

SFO

SFO disponerer et rom i hovedfløyen. Siden SFO organiseres sammen med barnehagen benytter de også lokalene der.

GARDEROBER OG TOALETTER, ADMINISTRASJON OG PERSONALAREAL

Arbeidsplasser for lærerne

Lærerne har en kontorplass hver. Det er satt opp fire PC stasjoner som benyttes ved behov. Selv om det ikke er gjort noen beregning av

arealet, ser vi at arbeidsforholdene til lærerne er trange og uhensiktsmessige.

Skolens administrasjon

Rektor har et kontor i skoledelen og et mindre kontor inne i barnehagen. Totalt har ledelsen stor plass og gode forhold. Om skolen skulle utvide kapasiteten vil det være behov for en bedre tilrettelagt administrasjon med plass til flere funksjoner.

Personalrom

Personalrommet er stort og dekker godt det behovet skolen har i dag. Der er også et te-kjøkken til personalrommet.

Møterom

Skolen har god plass og benytter i dag et rom i sidefløyen som møterom. Dette var tidligere brukt av skolehelsetjenesten. Ved økt elevtall er det behov for flere møterom.

Garderobes og toaletter

Elevene har et hovedtoalettanlegg i hovedfløyen og to toalett i sidefløyen. Det sentraliserte toalettanlegget er pusset opp 2007/2008. Elevene benytter korridoren som garderobe.

Personalet i barnehagen har egne skap i grovgarderoben for arbeidstøy.

Skolens personale har garderober og toalett i tilknytning til personalrommet. Garderobene er små, men dekker dagens behov.

ANDRE FUNKSJONER/ROM

Kantine/samlingsrom

Skolekjøkken og tilstøtende klasserom benyttes som kantine og samlingsrom ved behov.

Skolehelsetjeneste

Det er ikke egne areal til skolehelsetjenesten. Dagens møterom var tidligere benyttet til dette.

Vaktmester/byggeiers rom

Et mindre rom disponeres av vaktmester. Skolen har ikke ansatt egen vaktmester, men leier inn fra kommunen ved behov.

Lager

Skolen dekker inn sitt behov for lager ved å benytte tomme klasserom (rydding og kasting av gammelt materiell og utstyr vil redusere lagerbehovet betydelig). Ellers er det noe lagerplass i gymbygget.

2.3.4 Tomt og uteområde

Skolens uteområde er stort med lekeapparater og mye friområde. I tillegg disponerer skolen en fotballbane og utmarken rundt skolen. Dette benyttes til undervisning og i friminutt. Barnehagen har ikke eget skjermet område. Om det kommer flere elever ved skolen må barnhagens utareal skjermes og hele utanlegget opprustes.

2.3.5 Skolens kapasitet

Det er ikke gjort detaljerte beregninger på hvor mange elever anlegget har kapasitet til, men ved å sammenligne bruttoarealet med arealer på nye tilsvarende skoleanlegg andre steder i landet kan en konkludere følgende: Bruttoarealet tilsier en kapasitet på vel 100 elever dersom alle funksjoner, utenom gymnastikk, skulle vært tilrettelagt etter moderne prinsipper i anlegget.

2.3.6 Tilrettelegging for alle (universell utforming)

Anlegget som helhet er ikke universelt utformet. Deler av skolen er delvis tilrettelagt for syns- og hørselshemmete.

2.3.7 Andre brukere av anlegget

Anlegget leies ut til ulike lag og foreninger. Basseng og gymsal benyttes flere ganger i uken av forskjellige grupper. Rektor beskriver skolen som bygda storstue som benyttes til konfirmasjoner, begravelse og andre arrangement.

2.3.8 Godkjenning - forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler

Det er ikke lagt fram dokumentasjon på at anlegget er godkjent etter forskriftene.

2.3.9 Vurdering av anleggets tekniske tilstand

Bygget er rimelig godt vedlikeholdt. I følge tilstandsrapporten fra 2003 bør tilleggisolering av bygget vurderes ved renovering/ oppussing av anlegget. Eksisterende vinduer har dårlig beslagløsning for lukking der uttetheter ofte oppstår. Lufteventiler i vinduene er bygget igjen pga stor luftlekkasje/ trekk. Vinduer bør derfor vurderes skiftet til moderne vinduer med gode tettelsninger. Manglende lydisolering oppleves ikke som et problem med dagens elevantall, men bør vurderes utbedret.

Bygget ble opprinnelig bygget med flatt tak (samme type som Ibestad ungdomsskole). Pga stadige lekkasje problemer, ble det på 90-tallet etablert ny takkonstruksjon med saltaksløsning oppå det gamle taket.

Nytt ventilasjonsanlegg ble montert i 1996, og antas å ha tilfredsstillende kvalitet. Alle gamle lysarmaturer som inneholdt miljøgifter er byttet rundt 2005. Elektroanlegget er stort sett det opprinnelige anlegget fra bygget var nytt i 1977, og vil i stor grad måtte byttes ut ved renovering/ ombygging av skolen.

2.3.10 Hovedproblemstillinger med anlegget slik skolen ser det.

I dag er det ikke lagt til rette for hensiktsmessig lagringsplass med hensyn til de behov en skole har. Dersom skolens kapasitet skulle vært fullt utnyttet, ville behovet for nærlager og fjernlager være større. Arbeidsplassene til lærerne mangler skap og det er ønskelig at hver lærer hadde plass til egen PC.

2.3.11 Samlet vurdering

For at anlegget skal tilfredsstillе dagens krav til en moderne skole er det behov for vesentlige oppgraderinger og endringer. Tekniske utbedringer av ventilasjon, isolasjon, universell utforming av bygg og uteareal er noen av områdene som må forbedres. Et moderne skoleanlegg i dag har ikke rene klasseroms-løsninger, men arealene varierer mellom formidlingsrom, grupperom, fellesareal og elevarbeidsplasser. Å løse dette innenfor den eksisterende bygningskroppen vil være en utfordring, men vil nok kunne la seg løse ved omfattende ombygginger.

2.4 Hamnvik barnehage

Byggeår:	1993
Brutto bygningsareal:	ca. 500 m ²
Netto leke- og oppholdsareal:	ca. 450 m ²
Tomteareal:	ca. 6.500 m ²
Kapasitet:	54 barn

Nøkkeltall pr september 2009:

Antall barn under 3 år:	11 barn
Antall barn over 3 år:	19 barn

Pedagogisk personale:	3 personer 4 årsverk
-----------------------	-------------------------

Andre ansatte:	9 personer (2 personer ansatt i pedagogisk stiling) 6 årsverk
----------------	--

2.4.1 Lokalisering

Hamnvik barnehage ligger sentralt i Ibestads kommunesenter. Barnehagen har gode tilkomstmuligheter og nærhet til friområdene rundt.

2.4.2 Bygninger

Bygning	Innhold	Byggeår
Vest	Garderobe, WC, stellerom, tre leke/hvilerom, grovgarderobe, lagerrom	1993
Sør	Garderobe, WC, stellerom, tre leke/hvilerom, grovgarderobe, lagerrom	
Øst	Garderobe, WC, stellerom, tre leke/hvilerom, grovgarderobe, lagerrom, vaskerom og felleslager	
Personalavdeling	Kontor, personalrom, personalgarderobe, WC, fellesrom med liten scene, møterom	

2.4.3 Vurdering av barnehagens arealer

LEKE-, HVILE-, OG OPPHOLDSAREAL

Den totale størrelsen på barnehagens oppholds- og lekeareal er tilfredsstillende. Det store fellesrommet med scene benyttes mye i det daglige, og personalet opplever det som et viktig samlingspunkt for barna. Lekearealene ute på avdelingene oppleves der i mot som trange. Rommene her er små med lite fri gulvplass.

KJØKKEN

I fellesrommet, sentralt i bygget, er det innredet en kjøkkenkrok. Den er lite funksjonelt utformet med lave skap over benkeplaten og vask plassert i hjørnet. Dette gjør det vanskelig tilgjengelig når flere voksne og barn oppholder seg der samtidig.

GARDEROBER, TOALETTER OG STELLEROM

Grovgarderobene er trange når det samles flere barn samtidig i garderoben. Det er lagt opp til at man skal kunne spyle yttertøy og støvler inne, men dette er lite hensiktsmessig når rommet samtidig benyttes til å henge fra seg yttertøy og sko/støvler. Rommet kunne med fordel vært større. Arealet til fingardrobene er bra og kan inngå som lekeareal på avdelingene.

ADMINISTRASJON OG PERSONALAREAL

Styrer i barnehagen har et lite kontor. Det er ikke tilfredsstillende plass til et nærarkiv og selve arbeidsplassen er trang. Belysningen i rommet burde vært bedre.

Barnehagen har ikke kontorarbeidsplasser for pedagoger og andre ansatte.

Personalrommet er av en grei størrelse, men mye støy fra ventilasjonsanlegget er forstyrrende.

ANDRE FUNKSJONER/ROM

Renhold

Vaskerom av grei størrelse plassert sentralt i anlegget fungerer som renholdssentral.

Vaktmester/ byggeiers rom

Det er ikke avsatt rom for vaktmester. Vaktmestertjeneste leies inn fra kommunen ved behov.

Lager

Flere små lagerrom i anlegget. Rommene er i all hovedsak for små, og ikke funksjonelle for det lagerbehovet en barnehage har. En barnehage trenger å lagre utstyr gjerne for et år av gangen. Det kan også være behov for lagerplass til inventar og leker som ikke er i daglig bruk.

INVENTAR

2.4.4 Tomt og uteområde

Barnehagen har en stor tomt. Uteområdet er variert med opparbeidet lekeareal og område for fri lek. Det er stort nok til at alle barna kan benytte område samtidig, uten at det oppleves som trangt.

2.4.5 Barnehagens kapasitet

Barnehagen har som en tre avdelings barnehage kapasitet til 54 barn.

2.4.6 Andre brukere av anlegget

Det er ingen andre brukere av anlegget verken på dagtid eller kveldstid. Barnehagen benytter selv anlegget til ulike samlinger og møter.

2.4.7 Tilrettelegging for alle (universell utforming)

Barnehagen og uteområdet er ikke universelt utformet.

2.4.8 Godkjenning - forskrift om miljørettet helsevern i skoler og barnehager

Det er ikke lagt fram dokumentasjon på at anlegget er godkjent etter forskriftene, men med et såpass nytt anlegg bør dette være i orden.

2.4.9 Vurdering av anleggets tekniske tilstand (fra brukerståsted)

Bygget trenger utvendig og innvendig vedlikehold. Enkelte ytterdører er ødelagt av vann og blitt trekkfulle. En lekkasje i et vindu på klimarommet gjør at veggen blir ødelagt.

Utvendig er tilfyllingen til bygget så høyt at trepanelet delvis kommer ned i matjordsjiktet. Det har medført at kledningen trekker vann fra marken, noe som har ført til skader på trekledningen.

Innvendig er det behov for å redusere støyen fra ventilasjonsanlegget. Utvendig er støyen fra ventilasjonsanlegget sjenerende spesielt ved hovedinngangen.

2.4.10 Hovedproblemstillinger slik barnehagen ser det

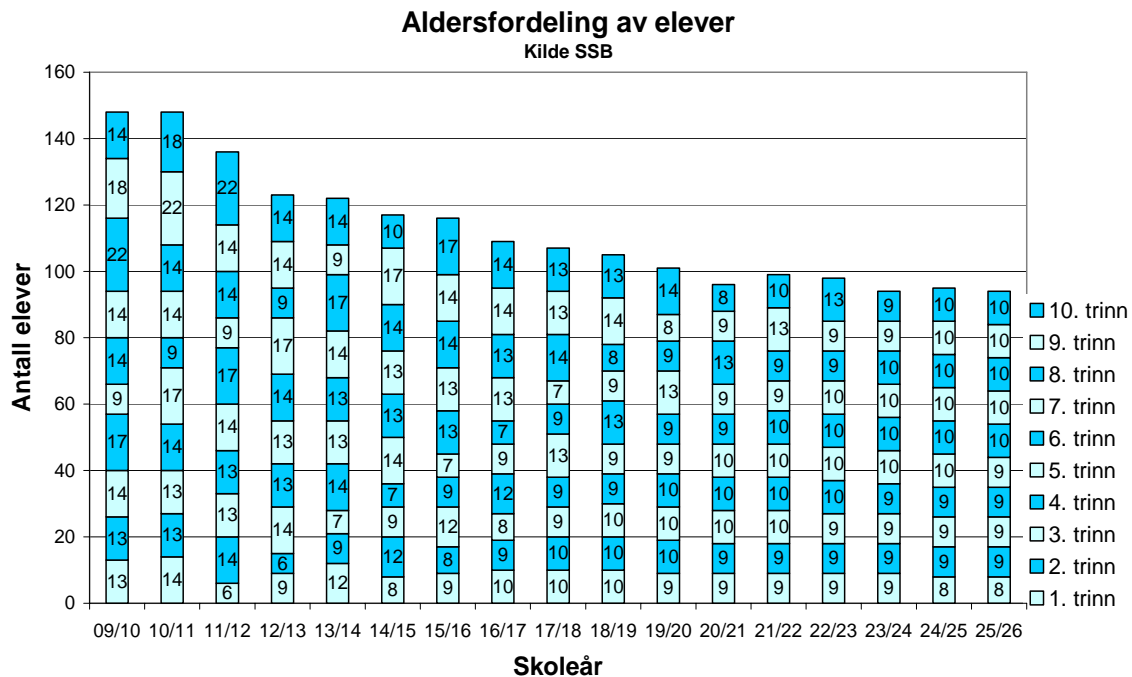
Barnehagen opplever at det er stor mangel på lagerplass. Utformingen av arealene med mange mindre rom er ikke optimalt for avdelingene med de største barna. Her er det ønskelig at rommene er større med mer fritt areal.

2.4.11 Samlet vurdering

Barnehagen har en stor tomt med mye areal utomhus. Bygget og utearealene kan trenge oppgradering og vedlikehold. Hvis barnehagen skal ha fullt belegg er det behov for endringer av planløsningen. Der vil være behov for større grovgarderøber, bedre kjøkkenløsning og mer lekeareal på avdelingene. Barnehagen fungerer tilfredsstillende med det antall barn som i dag benytter seg av den.

3 Framtidig skolestruktur - elevtallsutvikling og klargjøring av alternativer

Riktig dimensjonering av skolebygg er viktig for kommunen som skoleeier. Siden det ikke er utarbeidet nye elevtallsprognoser for Ibestad kommune de siste årene, har vi benyttet prognosetall fra SSB på kommunenivå. (prognosetall - "MMMM-09")

Figuren over viser prognosen for elevtallsutviklingen fram til 2025. Prognosen viser at det ventes en nedgang i elevantallet i kommunen de kommende årene. Fra 2016 og utover forventes det å være rundt 100 elever i grunnskolealder i kommunen og årskullene vil være forholdsvis stabile med omtrent 10 barn på hvert årstrinn. Dette under forutsetning av at fruktbarheten i kommunen er i tråd med SSB sine antagelser. Prognosen tar heller ikke opp i seg eventuelle endringer i omfanget av boligbygging eller endringer i flyttemønsteret inn og ut av kommunen.

I arbeidet med en framtidig skolestruktur i kommunen må en også ta med i vurderingene faktorer som reisetid for elever, utgifter til skoledrift, driftskostnader for bygg og investeringskostnader for de ulike alternativene. Det mest sentrale elementet i vurderingen må være hensynet til elevene og at det valgte alternativet gir et mest mulig likeverdig og godt skolemiljø for alle.

Etter åpningen av tunnelen mellom Andørja og Rolla er reisetiden og tilgjengeligheten innad i kommunen blitt bedre. Vi mener derfor at argumenter om forlenget reisetid ikke veier tungt i plasseringsdebatten, men at det er viktigere å se på antall elever som trenger skyss i de ulike alternativene.

Et godt læringsmiljø har mange aspekter ved seg. Ett er at de fysiske rammene er med på å skape et hensiktsmessig og funksjonelt ytre læringsmiljø, både inne og ute. Bygget skal tilby varierte og stimulerende rammer rundt elevene. Det må være rom for ulike læringsstiler,

læringsaktiviteter og for ulike sosiale og fysiske aktiviteter. Et nytt/ombygd skoleanlegg må være universelt utformet iht. krav i ny plan og bygningslov. Skolebygget må også være godkjent i henhold til forskrift om miljørettet helsevern i skoler og barnehager. Ett annet aspekt er det sosiale miljøet for elevene. Vi vet at små miljø er sårbare. Elever opplever å ha bedre muligheter for å finne venner i et større skolemiljø. På små skoler er også fagmiljøet lærerne i mellom mindre. Vi ser det som udelt positivt at lærerne arbeider sammen i større kollegier, noe som gir bedre faglig utvikling og bedre mulighet for kollegasamarbeid.

Vi mener det er tre reelle skolestrukturalternativer for Ibestad kommune. Det første er å ruste opp / bygge om dagens bygg og fortsett med tre skoler i kommunen. Dette er et alternativ som vil gi store utgifter til vedlikehold og drift av bygninger og undervisning. Et annet alternativ er å samle barnetrinnet og fortsette med dagens ungdomstrinn som en egen skole. Dette vil gi mindre drifts- og vedlikeholdskostnader en første alternativ, men ungdomsskolen vil på sikt bli en liten skole med ca. 35 elever. Siste alternativ er å samle alle elever i en 1 til 10 skole. Dette vil gi de laveste investeringskostnadene og lavere drifts- og vedlikeholdsutgifter enn de to første alternativene.

Med det elevtallet og de reiseavstander som er i kommunen vil vi anbefale det siste alternativet. Dersom eksisterende skoleanlegg skal brukes, vil det etter vår mening stå mellom anleggene til Ånstad oppvekstsenter og Ibestad ungdomsskole. Fordelen med å bruke ungdomsskolen, kombinert med realskolebygget, er at en da kan få utnyttet funksjoner i det nye Kulturhuset og Ibestadhallen.

4 Prinsipper for utforming og oppgradering av skoleanlegg

Innspill fra Norconsult, ikke drøftet med kommunen.

Den gode skolen skal utvikle det potensialet som bor i den enkelte elev. Samtidig må elevene kunne relatere seg til behov, normer og verdier i fellesskapet. Stadig økende ulikhet i motivasjon, kulturell bakgrunn, modning og andre forutsetninger for læring, tilsier at alle elever i en gruppe ikke er klare for å lære det samme, på samme måte og til samme tid. Med bakgrunn i denne erkjennelsen, er det noen prinsipper som vi mener bør legges til grunn for utformingen av skoleanlegg i Ibestad kommune:

Tilpasset opplæring handler om først og fremst om å legge til rette for læring på ulikt vis, i ulikt tempo og med ulike rammer. Ett skoleanlegg som har et mangfold av ulike læringsarenaer, vil ha gode muligheter for å legge til rette for et bredt opplæringstilbud.

Mangfold og fleksibilitet i opplæringen oppnår en lettere når bygget tilbyr rom av ulik størrelse og mulighet for varierte læringsaktiviteter. Skoleanlegget må blant annet ha rom for elevgrupper av ulik størrelse, for rolige og mer aktive læringsformer, rom for sosial kontakt og individuell fordypning, og for teoretisk og praktisk tilnærming. Ikke minst må læringsarealene utformes slik at det er mulig å gjennomføre ulike aktiviteter på samme tid.

Forskning understøtter lærerens betydning i barns læring. Læreren skal være en sentral aktør i opplæringen. Det betyr at læringsarealene må utformes slik at elevene til en hver tid har nærhet til en voksen (pedagog og/eller assistent). Slik kan eleven få veiledning, tilbakemelding og opplevelsen av å bli sett. Videre må arealene være slik at læreren har oversikt over elevgruppen. Elever skal utvikle selvstendighet og ansvarsfølelse for seg selv, eget arbeid og sine medmennesker, men de skal ikke ha et eneansvar for egen læring.

Skolen som lærende organisasjon skal utfordre skoleeier, lærere, elever og foreldre til å forske på effektiv læring gjennom å benytte et mangfold av ulike organisasjonsformer, utvikle et stort repertoar av arbeidsmetoder og ta i bruk ulike læringsarenaer og læremiddel. En lærende organisasjon utvikler ny praksis for å øke læringen til eleven når det er nødvendig. Til det trengs det gode samhandlingsarenaer for de voksne.

Pedagogisk utviklingsarbeid er viktig dersom en går fra en tradisjonell klasseromsskole til undervisning i mer fleksible og varierte areal. En slik eventuell omstilling vil innebære at man organiserer elevene på årstrinn eller aldersblandete grupper med et team av lærere som har felles ansvar for opplæringen. Lærerne vil oppleve at det er nødvendig med et langt tettere samarbeid en tidligere. Det blir behov for samhandling i alle ledd; i forberedelse, i gjennomføring og i vurdering. En slik omstilling kan være krevende fordi det innebærer endring i tanke- og handlingssett. En vellykket overgang vil kunne gi bedre tilpasset opplæring til den enkelte, og bruken av voksenressursene mer effektiv. Gjennom økt samhandling vil lærerne oppleve økt faglig og sosialt fellesskap, vekst og læring, samtidig er det krevende å finne fram til nye pedagogiske modeller for hvordan opplæringen skal organiseres. Tre faser i den pedagogiske utviklingsprosessen kan skisseres:

1. Måltrettet arbeid med pedagogisk utvikling før selve byggeprosjektet starter.
2. Prosesser for å komme fram til en tjenlig planløsning innenfor rammer gitt av kommunen.

3. Pedagogisk utviklingsarbeid med vekt på hvordan arbeidsmetoder som de nye planløsningene legger til rette for, skal tas i bruk når bygget er ferdigstilt.

4.1 Innhold og utforming av inneområdet

I den videre utviklingen av et skoleanlegg i kommunen bør det legges vekt på å skape læringsarealer som er fleksible og som kan tilpasses endringer i elevtall, varierte arbeidsmåter og ny organisering. Overordnede premisser for de ulike hovedfunksjonene og andre sentrale føringer for utformingen av bygningsmassen er oppsummert i avsnittene nedenfor.

Generell målsetting for nye og ombygde skoler

Disponering av tomt og innhold i bygningsmassen skal, uavhengig av organisasjonsformer, læringsformer og skiftende elevtall, skape gode fysiske omgivelser som gir grunnlag for et godt læringsmiljø og et attraktivt arbeidsmiljø både for barn og voksne.

Eventuelle tilbygg må plasseres slik at de ikke tar for mye av elevenes uteområde, eventuelt må dette suppleres på annen måte.

Skolene skal ha en klart definert hovedinngang, og så langt råd er desentraliserte innganger for ulike årstrinn.

Pedagogiske målsettinger

I tillegg til nasjonale og kommunale føringer, er det viktig at skolenes egne pedagogiske plattformer og pedagogiske målsettinger (skolens profil) blir lagt til grunn for den fysiske utviklingen av skoleanleggene. Det viktigste i denne sammenheng er hvordan man arbeider på skolene (læringsstrategier), hvordan man vil at det skal arbeides i fremtiden, hvilke fagområder skolene ser på som viktige (satsingsområder) og hva dagens samfunn etter hvert vil kreve av et skolesamfunn. Alt dette vil sette krav til hvordan bygningene blir utformet.

Det vil også være naturlig at skolene legger stor vekt på å utnytte naturen og nærområdene til læring og fysisk aktivitet, samt ivareta det musiske mennesket ved å legge til rette for musikk, kunst, håndverk, dans og drama.

Arbeidsmåter

Elevene skal med økende alder/modning læres til å ta medansvar for egen læring. Derfor må skolen legge forholdene til rette for at de kan tilegne seg kunnskap gjennom egen aktivitet. Læringsarealene må utformes slik at det kan arbeides individuelt, i ulike gruppestørrelser og med ulike aktiviteter. Det må videre legges til rette for tilpasset opplæring, lek som læringsform, temaarbeid, prosjektarbeid, fortelling som metode, verkstedpedagogikk og utedagspedagogikk.

Dimensjonering

Dimensjonering av skolene må være i forhold til langsiktige prognoser for elevtall i skolenes inntaksområder. Skolene må ha plass til noen flere elever enn prognosene viser, fordi antall elever på hvert årstrinn vil variere.

Planløsning

En skal søke å finne løsninger som gir en funksjonell og mest mulig optimal intern kommunikasjon og sammenheng i bygningsmassen og fornuftig disponering av uteområdet til ulike aktiviteter for ulike alderstrinn. De yngste elevene må til tider kunne skjermes fra de eldre elevene (og omvendt), og støyende aktiviteter må kunne skjermes fra rolige.

Sonedeling

Det er behov for å dele skolens arealer i soner for aldersgrupper. Alle elevene på skolen bør ha et område på skolen de har tilhørighet til. De minste barna bør på grunn av bevegelsesradius, størrelse og mestringsevne tilbys annen type arealer både ute og inne i forhold til de større barna. I tillegg har de minste behov for å skjermes fra de største, kanskje særlig med tanke på kantine og lekearealer. Det ligger for eksempel en mulighet for å skjerme de minste ved å benytte SFO-lokaler som kantine for de aller minste barna.

Akustikk

Det er viktig å ha kontroll på lyd og romklang i prosjekteringen av skolebygg. Det er om å gjøre å dempe lyden slik at elevene ikke blir forstyrret i sin konsentrasjon. Spesielt er dette viktig i skolebygg med fleksible og varierte romløsninger, der det kan være flere rom i sammenheng uten avlukkingsmulighet mellom alle. Støyende aktiviteter må kunne skjermes fra rolige.

Generalitet, fleksibilitet, elastisitet

Skoleanleggene må over tid kunne tilpasses nye krav og nye brukere. Det vil måtte påregnes innføring av nye reformer, nye læreplaner og nye organisasjons- og læringsformer i løpet av skolens levetid. Skolereformer har gjerne en levetid på 8-10 år, mens levetid for bygg er gjerne 50 år. Det kan også forventes et skiftende elevtall og nye brukergrupper med andre behov. Arealene må derfor være generelle, dvs. kunne ha ulik bruk uten vesentlig omarrangering, de må kunne være fleksible, dvs. lett kunne endres i størrelse og innretning, og de må kunne være elastiske, dvs. lett kunne ekspandere, i eksisterende areal eller ved påbygg.

Sambruk og flerbruk

En god del av skolens rom og arealer bør tilrettelegges for sambruk mellom skolens egne brukere og mellom skolen og lokalsamfunnet / eksterne brukere. Det bør videre legges til rette for flerbruk (flere funksjoner i samme areal/rom), bl.a. for å få bedre utnytting av rom som ellers ville stått mye ubrukt.

Sambruk og flerbruk av rom kan være nyttig og effektivt, ikke bare for å redusere kostnader med tanke på arealer og oppvarmingsbehov, men også for å gi elevene mulighet til å bruke maksimalt av skolens arealer til enhver tid. Noen sambruks- og flerbruksløsninger er bedre utprøvd enn andre, men slike løsninger krever uansett grundig planlegging. Arealer/rom til arbeidsplasser til elever og ansatte ved skolen (basene) skal være private areal uten sambruk.

Universell utforming

Anleggene skal ha en universell utforming. Dette innebærer at en ved planlegging og utforming av bygningsmasse og uteområde tar hensyn til alle brukere og søker å finne gode, funksjonelle fellesløsninger. Skoleanleggene (også uteområdene) skal være tilgjengelige og anvendelige for

funksjonshemmede elever, ansatte og foreldre/foresatte med nedsatt gangfunksjon, redusert syn eller hørsel, astma- og allergiplager. Alle brukere skal kunne bevege seg fritt, det skal være lett å orientere seg og innklimaet skal være godt.

Universell utforming innebærer bl.a. at anleggene skal ha tydelige innganger, god intern kommunikasjon og god tilgang for bevegelseshemmede og for transport av utstyr. Dette betyr bl.a. trappefrie inngangspartier, heis og brede nok dører og passasjer for rullestol. Anleggene skal også ha HC-toaletter og stellemuligheter.

Arealeffektivitet

Nye og ombygde skoler skal ha en høyere arealeffektivitet i form av en gunstig brutto - netto faktor sammenlignet med de eksisterende skolene. Arealeffektiviteten skal likevel ikke gå ut over funksjonaliteten eller legge for store begrensinger på mulighetene for å legge til rette for uformelle møteplasser i anlegget.

Drift av bygg er en vesentlig kostnadskomponent i den kommunale økonomien. Arealeffektivisering gjennom nybygg og ombygging vil kunne redusere kommunens kostnader på dette området eller omfordele ressurser til f.eks. lærerressurser, i tillegg til at elevene får bedre tilrettelagte lokaler.

Inventar

Inventaret er en viktig del av de fysiske rammebetingelsene som skal gi gode læringsforhold i skolen. Det er viktig at skolene får kontinuerlig utskifting/oppgradering av inventar. I forbindelse med byggeprosjekter vil det være fornuftig å gjennomgå alt inventaret på skolen.

Moderne skolebygg skal være fleksible. Når det gjelder inventar og møblering betyr dette tilpasningsmuligheter og at et areal kan innredes for flere ulike funksjoner. Veggfast eller spesialbygd inventar gir en mindre fleksibilitet enn møbler som enkelt kan flyttes til andre posisjoner eller fjernes.

IKT

Bruk av digitale verktøy defineres i Kunnskapsløftet som en femte grunnleggende ferdighet, på linje med lesing, skriving, regning og muntlig uttrykksevne. Det skal integreres i undervisningen i alle fag og på alle nivå. Barn utvikler digital kompetanse gjennom allsidig bruk av IKT, og en viktig forutsetning for at skolen skal kunne gi elevene digital kompetanse, er tilgangen på nødvendig IKT-infrastruktur.

På alle skoler bør det legges til rette for bruk av IKT i hele anlegget, og opplæring på dataverktøy må kunne foregå på ulike steder. Det bør legges til rette for at skolen skal kunne ha bærbare datamaskiner (klassesett etc.) med trådløs tilgang til internett, skrivere m.m. Arbeidsenhetene må utstyres med tanke på dette. Det bør være opplegg for fastmontering av prosjektør flere steder i arbeidsenhetene, spesielt der det skal drives formidling.

Renhold/innemiljø

For at byggene skal kunne holdes rene og ryddige og for å sikre et godt innemiljø skal det bl.a. legges vekt på følgende punkter ved utforming av skolene:

- renholdsvennlige overflater
- unngå støvdeponi
- unngå høye vindusflater
- innebygde rør (ventilasjon og sanitær)
- unngå benker på golv (bl.a. i garderober)
- legge til rette for innesko
- skrå topper på skap, eller innebygde skap til tak
- toalett montert på vegg
- asfalt utenfor inngangspartiene
- rister ved inngangsdører

Bygningsmessige og bygningstekniske krav m.m.

Bygningsmassen skal etter ombygging og utbygging tilfredsstillende alle relevante tekniske forskrifter med hensyn til brannkrav, HMS-krav m.m. I tillegg kommer eventuelle kommunale tekniske normer eller krav.

Trafikk og parkering

Anlegget skal ha oversiktlige og sikre trafikk-løsninger for bringing og henting av barn med buss og bil.

Parkering må løses på egen tomt. Plassering må være passende og i god avstand fra elevenes oppholdsområder. Trygge gang/sykkelveier for elevene med lys og gangvei inn til skolen utenom biltrafikken er viktig.

Nødvendig transport av varer og utstyr til anlegget må kunne skje på en sikker måte og slik at det forstyrrer elevenes lek minst mulig.

4.2 Innhold og utforming av uteområdet

Overordnede premisser for uteområdene

På lik linje med skolebygget, skal uteområdene utformes fleksibelt og variert. Det skal være et sted for målrettet læring, fysisk aktivitet, avkobling og sosialt samvær, lek og opplevelser.

Lars Saaby Christiansen har sagt at "Et sted er ikke et sted før et menneske har vært der, et menneske er ikke et menneske før det har vært et sted". I et slikt perspektiv blir skolens uteområde en viktig arena i barnets dannelsesprosess og deres utvikling av egen identitet, kropp og helse. Et uteområde som ivaretar denne dimensjonen vil gi muligheter for fysisk og mental utfoldelse individuelt eller i samhandling med andre. Muligheter for valg, kreativitet, kommunikasjon, fantasi, overskride grenser, læring og utvikling blir sentrale stikkord.

Uteområdene skal utformes slik at det blir en lærings- og aktivitetsarena i forlengelse av innearealet, og at deler av opplæringen dermed kan foregå ute.

Problemstillinger

Rapporten ”Skolegården, jungel eller luftegård? En studie av nærmiljøanlegg, barn og fysisk aktivitet i skolegården” (NIBR rapport 2004:1) gir viktig kunnskap om hvordan skolegården og anleggene brukes, hva utemiljø betyr for barns muligheter for å være fysisk aktive, og for det sosiale miljøet på skolen. Lene Schmidt drøfter i rapporten ulike problemstillinger. Noen av disse bør tenkes gjennom og drøftes når uteområdet skal planleggast:

1. Hvordan brukes skolegården som en del av opplæringen, i friminutt, i SFO-tid og utenom skoletid?
2. Hvilken betydning har det fysiske miljøet for barns muligheter til å være fysisk aktive og for det sosiale miljøet på skolen?
3. Hvordan og i hvilken grad bidrar skolegården og anleggene til at barn får realisert sine prosjekter?

Utforming av uteområde må balanseres mellom ulike hensyn:

Tone Lindheim i *Bjørbeek og Lindheim landskapsarkitekter* nemner noen:

- bil - barn
- ball - barn
- oversikt/inspeksjon - de hemmelige rommene
- produkt - prosess
- sikkerhet - fysiske utfordringer
- de stille - de ville
- orden – kaos
- det permanente - det forgjengelige
- gutter – jenter
- de funksjonsfriske - de med en funksjonshemming
- konstruksjoner - natur

Følgende prinsipper bør ligge til grunn for utformingen av uteområdet:

1. Tilgjengelighet, sikkerhet og fysiske utfordringer

Uteområdet skal anlegges etter gjeldende sikkerhetsregler og prinsippene for universell utforming. Samtidig skal det oppfordre til aktivitet og utfordre det enkelte barn til å prøve sine grenser. Det skal være et variert område som tar hensyn til elevers ulike funksjons- og ferdighetsnivå. Uteområdet må utformes slik at behov for regler og restriksjoner begrenses,

samtidig som de fysiske rammene ikke begrenser handlingsrommet eller forestillinger om hva man *kan*. Barn skal stimuleres både motorisk, fysisk, sosialt og intellektuelt.

2. Uteområdene skal være en viktig del av læringsmiljøet

Skolebygg og utearealet bør utgjøre et helhetlig læringsmiljø. Uteområdene skal være en lærings- og aktivitetsarena i forlengelse av innearealet. En bevisst holdning til hvilke pedagogiske muligheter utearealer kan gi, kan tilføre skolen verdifulle verdier. Det bør legges til rette for at deler av undervisningen kan foregå ute, for eksempel i et uteamfi. Kjøkkenhagen gir tomater og urter til arbeidet med mat og helse, og konkrete erfaringer og referanser i naturfag. Den eksperimentelle og forskningsbaserte delen av realfagundervisning kan med fordel flyttes ut dersom det er tilrettelagt for det. Hvordan velger man for eksempel å lede vann – under jorden eller i kanaler på overflaten? Utfordringen er å se utformingen av utearealet og det pedagogiske innholdet i relasjon til hverandre. Den fysiske utformingen åpner opp, eller setter grenser for den pedagogiske virksomheten.

3. Flerfunksjonelle anlegg der barn kan realisere sine prosjekter

Monofunksjonelle steder og anlegg har begrenset brukspotensial, fordi flere typer aktiviteter ikke kan foregå samtidig. Tolkingsrommet for egne prosjekter (rolle, fantasi- og konstruksjonslek) snevres inn. Natur på den andre siden har et stort tolkningsrom for ulike prosjekter. Skolegårdene skal være funksjonsåpne steder og anlegg, fordi det appellerer til barn på tvers av kjønn, alder og ferdighetsnivå – alle inkluderes. Det stimulerer til et bredere aktivitetsmønster og egenorganiserte aktivitet. Uteområde preget av mangfold og funksjonsåpne steder fører til at flere barn er i bevegelse – også jentene, et bredere aktivitetsmønster og mindre konflikter fordi elevene fordeler seg over større deler av området. Anlegg med bredt brukspotensial gir muligheter for samhandling på tvers av kjønn, alder og funksjonsnivå.

4. Læring og utfoldelse på ulike alderstrinn

Det er grunner for å tilby ulike aldersgrupper noe ulike fysiske rammer. Når 6-åringen begynner på skolen, bør ikke overgangen fra hjem og barnehage være for stor. Trygghet, tilhørighet og kontakt med et oversiktlig antall mennesker, kjente og nære omgivelser antas å være behov som er grunnleggende for denne aldersgruppen. I løpet av de fire første årene er det grunn til å anta at de fleste barn utvikler større trygghet, økt fortrolighet med stadig flere personer og økte muligheter for å mestre varierte fysiske og sosiale utfordringer. Utearealene bør reflektere denne utviklingen hos barnet, men en ønsker likevel ikke et uteområde med avgrensede areal tilrettelagt for bestemte alderstrinn eller kjønn. Det er et mål at uteområdet skal tilby ulike aktivitetsmiljøer. Et viktig prinsipp er at hele uteområdet skal være tilgjengelig for alle elevene, men at ulike elever har mulighet til å ta det i bruk på forskjellig vis avhengig av alder, kjønn og funksjonsnivå.

5. De stille og de ville – gutter og jenter

Uteområdene skal ha varierte leke- og oppholdsmuligheter. Det skal være rom for både de stille, avslappende aktiviteter og de ville, energiske utfoldelser. Det bør etableres flere sosiale møteplasser, i tillegg til mer intime uterom. Rolige uteplasser kan representere et godt utgangspunkt for uteundervisning. Støyende aktiviteter og arenaer for ballspill, løp og konkurranser bør etableres slik at stille soner skjermes.

Gutter velger ofte aktiviteter som ballspill, konkurranser og arenaer hvor de kan demonstrere fysisk styrke. For jenter er det like viktig å være sammen som å gjøre noe sammen. Jenter velger ofte aktiviteter som innebærer turn, dans, natur, rollelek og ballspill. Lindheim har påpekt at skolegården er den mest kjønnsdelte arena. Utearealet skal ta hensyn til at gutter og jenter søker ulike aktiviteter, samtidig skal det i størst mulig grad anlegges kjønnsnøytrale arenaer – ”jungelen” og ”100-meterskogen” kan være eksempler på det.

6. Balansen mellom det permanente og det forgjengelige

Det er viktig å utforme utearealer med tanke på mulighet for bruk hele året, og for at barn kan påvirke, skape og endre omgivelsene. Uteareal som endrer karakter etter vær og årstider kan gi spennende muligheter og stimulere fantasi og kreativitet. Planter og grøntareal endrer form og farge, myker opp og gir estetiske opplevelser. Det er interessant å tenke kreativt omkring hvordan bestandige arealer gjennom utforming (kurver/flater) og utsmykking (mønstre/farger) i møte med leker og utstyr påvirker hvordan barn konstruerer aktivitet, tar det i bruk og leker.

7. Utearealene skal tilrettelegges for effektivt og økonomisk vedlikehold.

Det innebærer at det etableres slitesterke arealer og bruk av slitesterke og bestandig materialer – for eksempel sitteplasser i stein, støpte forhøyninger til skate, sykle, ake og klyve.

I tillegg til det som er nevnt ovenfor, bør også følgende punkter legges til grunn for utvikling av uteområdet:

- Det bør være leskur eller overbygd tak ved alle innganger som vern mot vær og vind. Enkelte av møteplassene utomhus bør også ha overbygd tak.
- Det skal være en låsbar utebod for uteleker og utstyr. Det bør være tilgang til vannslange ved uteboden, for å kunne skylle av leker etc.
- Anlegget bør også ha en utebod med plass til hageredskaper, koster og lignende.
- Det må være nok plasser til sykkelparkering for elever. Disse skal etableres i uteområdets randsone.
- Tilgang på vask/benk til naturfag.

Medvirkning

Utearealene skal anlegges på barnas premisser, og det bør være en målsetning at elevene medvirker i planleggingsarbeidet omkring utformingen av utearealet.

5 Funksjons- og arealprogram

5.1 Organisering av elever og lærere ved skolen

Før videre prosjektering starter må det avklares hvilken framtidig organisering kommunen ønsker for skolen. Uavhengig av hvilken organisering som velges vil arealbehovet være likt, men selve utformingen av basearealene vil være avhengig av den valgte organiseringen.

For å få en effektiv og god bruk av arealene vil vi anbefale skolen å organisere lærerne i team som har felles ansvar for elevenes sosiale og faglige utvikling. I Ibestad kommune vil det være naturlig å organisere elevene i fådelt grupper med elever fra 1 - 4 trinn i en arbeidsenhet, 5 - 7 trinn i en arbeidsenhet og ungdomstrinnet i en arbeidsenhet. I hver arbeidsenhet organiseres elevene i to baser, f. eks, 1 - 2 klasse og 3 - 4 klasse i hver sine baser. Alternativt kan elevene deles inn etter hvilke oppgaver de arbeider med og da gjerne på tvers av alderstrinn i arbeidsenheten.

5.2 Forslag til funksjonsprogram

I det følgende blir det gitt en kort beskrivelse av kravene til de ulike funksjonene i skoleanlegget, vi ser det.

NB! En annen organisering vil kunne gi en annen utforming av basearealene, men arealbehovet vil være det samme.

I utformingen må det tas hensyn til at skolen også skal ha et tilbud til elever med spesielle behov. Det er opplæringsrett og -plikt for alle. Skolen må derfor ha et læringsmiljø som fanger opp alle. Enkelte har fysiske handikap som gjør at de krever mer plass. Noen har behov for å være alene og trekke seg tilbake.

I arbeidsenhetene må det være mulig å gjennomføre opplegg med ulike arbeidsmåter samtidig, både rolige og støyende aktiviteter. Veksling mellom praktiske og teoretiske oppgaver skal være lett å gjennomføre.

Det skal legges til rette for bruk av IKT i hele anlegget og opplæring på dataverktøy må kunne foregå på ulike steder. Det må tas høyde for at elevene etter hvert vil kunne ha hver sin bærbare datamaskin med trådløs tilgang til internett, skrivere m.m. Arbeidsenhetene må utstyres med tanke på dette. Det må være opplegg for fastmontering av prosjektør flere steder i arbeidsenhetene, spesielt der det skal drives formidling.

I de fleste spesialrom bør arealet til minst en arbeidsgruppe være spesielt tilrettelagt for elever med ekstra behov for fysisk tilrettelegging (for eksempel i praktisk heimkunnskap, natur og miljø og i kunst og håndverk).

Funksjon	Krav til arealet
BASEAREALER (arbeidsenheter)	
Generelle krav	<p>Elevene tilhører en arbeidsenhet som skal ha sitt eget definerte baseareal innenfor en arbeidsenhet.</p> <p>I basearealene blir det stilt store krav til generalitet og fleksibilitet. Arealene må på en enkel måte kunne tilpasses nye organisasjons- og læringsformer. Størrelsen på gruppene må kunne variere.</p>
Elevenes arbeidsplasser og private areal (hjemmebaser)	<p>Alle elevgrupper skal ha sin egen arbeidsenhet hvor det skal legges til rette for deling i mindre grupper.</p> <p>Størrelsen på gruppene må kunne endres over tid uten at det kreves omfattende ombygging.</p> <p>I hjemmebasen skal elevene ha sine arbeidsplasser (bord, stol og hylle/skapplass). Rommet bør ha en innredning som gir muligheter for gruppearbeid (i små og store grupper). Alle baserom bør ha vaskeremme.</p> <p>I arealprogrammet er det satt av i gjennomsnitt 2 m² per elev til hjemmebase.</p> <p>Alle hjemmebaser bør ligge til yttervegg, slik at lysforholdene blir best mulig. Hele eller deler av innvendig langvegg kan gjerne ha glassfelt for å slippe lys inn i arealene som ligger innenfor. Det kan skapes mye luft/rom ved bruk av glass og skyvedører.</p> <p>Basearealene kan være ordinære klasserom eller deles opp med ulike arkitektoniske løsninger, i så fall uten hele vegger eller dører. Det må tas hensyn til hvordan lyd forplanter seg i åpne rom. Det er viktig å velge løsninger der lyden fra et baseareal ikke blir reflektert til et annet baseareal.</p> <p>Det er viktig med god nok hylle- og skapplass i arbeidsenhetene.</p> <p>Inventaret skal spille en viktig rolle i forhold til å øke fleksibiliteten.</p>
Formidlingsrom	<p>I formidlingsrommet må det være audiovisuelt utstyr, funksjonelle tavler og det må kunne blendes av for sollys. Rommet må ha plass til 30 elever. For 1. - 4. trinn kan formidling gjøres i et mindre amfi i basearealet. Hvis skolen har tradisjonelle klasserom vil formidlingen skje der.</p>
Grupperom	<p>I hver arbeidsenhet skal det være et ordinært grupperom. Rommet skal</p>

Funksjon	Krav til arealet
	<p>ligge nær hjemmebasene, men bør være tilgjengelige fra flere baser.</p> <p>Grupperommet i hver arbeidsenhet må også kunne fungere som møterom til teammøte, konfidensielle samtaler og konferanser.</p> <p>I anlegget skal det også være lagt til rette for rom til elever med spesielle behov. Rommet bør ligge nær HC-toalett/ stellerom. I år uten elever med spesielle behov skal rommet kunne benyttes som vanlige grupperom.</p>
Fellesareal	<p>Hvis en ikke har ordinære klasserom, bør det i arbeidsenhetene være åpne fellesareal som gir rom for felles aktiviteter på tvers av årstrinnene. Fellesarealene bør for eksempel ha kjøkkenkroker, gode utslagsvasker og område for PC-bruk. Fellesarealene må utformes med ulike kroker for gruppe- og prosjektarbeid, lek, lytting og stillelesing. Arealet bør være åpent, med god lystilgang og utforming, og materialvalg som fremmer lyddemping.</p> <p>I arealprogrammet er det tatt høyde for i gjennomsnitt ca 1,5 m² (netto) til hver elev til fellesareal, grupperom og formidlingsrom. Dette gir ikke mye nettoareal til fellesareal når areal til grupperom og formidlingsrom trekkes fra. Ved å innlemme interne trafikkareal i fellesarealet vil man kunne utvide arealet og få til gode løsninger. Fellesarealene må ligge i nærheten av arbeidsplassene.</p>
SFO	<p>SFO må basere virksomheten på sambruk av areal med resten av skolen. SFO skal ha basen sin i arbeidsenhetene for 1. - 4. årstrinn, nær garderobe og fellesareal, men skal også bruke andre rom, for eksempel spesialrommene på skolen, når de er ledige.</p> <p>Det er ikke meningen at arealet som det er tatt høyde for til SFO i arealprogrammet (40 m²) skal være stort nok til å ha plass til alle ungene - og enda mindre romme alle aktivitetene. Det er likevel et poeng at det blir satt av et eget areal til SFO-base, blant annet for at SFO skal ha plass til et eget lager og en liten samlingsplass. I arealet kan det gjerne være et kjøkken som også kan fungere som kantine for småskolen.</p> <p>Det er behov for egen arbeidsplass til SFO-leder. Denne skal ligge i skolens administrasjon.</p>
Elevgarderober/ toaletter	<p>Hver elevgruppe skal ha sin egen inngang med garderober oppdelt i naturlige mindre enheter. I garderoben må det også være toaletter.</p> <p>Garderobene må ha tilstrekkelig med knagger og hyller. Skohyller bør monteres på veggen med hensyn til renhold og orden. Det skal legges til rette for bruk av innesko.</p> <p>I garderobene skal det legges til rette for plass til låsbare garderobeskap for oppbevaring av personlige ting. Skapene bør bygges inn i veggen for å redusere muligheter for hærverk.</p>

Funksjon	Krav til arealet
	Avstanden fra garderobene til elevenes baseareal skal være kort.
Nærlager	Hver base skal ha sitt eget lager med god hyllekapasitet.
SPESIALISERT LÆRINGSAREAL	
Bibliotek/mediatek	<p>Skoleanlegget skal ha sentralt plassert mediatek/bibliotek (i det videre omtalt som bibliotek), som er felles for alle årstrinnene. Biblioteket må ha nok plass til å kunne samle grupper/årstrinn til aktiviteter og undervisning. Biblioteket kan gjerne ligge i nærheten av aula/samlingsrom.</p> <p>Det skal legges til rette for at elevene i større grad kan ta medansvar for egen læring og erverve ny kunnskap gjennom egen aktivitet. Biblioteket skal være et redskap til å stimulere elevene til selvstendige studier og til lesing i fritiden. Plasseringen av biblioteket må være slik at avstanden til basearealene blir så liten som mulig. Dette fordi biblioteket skal være åpent og lett tilgjengelig for elevene i arbeidet.</p> <p>Biblioteket kan gjerne bestå av en åpen del, pluss en del som kan låses av. Den åpne delen kan inneholde sitteplasser og arbeidsbord og brukes selv om det ikke er en bibliotekar eller andre voksne tilstede. Den låsbare delen kan inneholde utstyr og bøker som man vil skjerme når det ikke er tilsyn. Reoler med hjul som står på skinner, kan brukes til å låse inn utstyr og bøker. Låsbare reoler kan være et alternativ til vegger rundt biblioteket.</p> <p>Biblioteket skal kunne deles inn i stilleareal/annet areal etc. Biblioteket bør ha et areal som benyttes som "internettkafé". Med trådløst nettverk i hele bygget, samt mer utstrakt bruk av bærbar datamaskiner og tilrettelegging for bruk av data i basearealene, vil det ikke være behov for et eget datarom.</p>
Mat og helse (skolekjøkken)	<p>Det skal settes av et areal til mat og helse. Arealet skal inkludere areal til kjølelager, tørrvarelager og frysenskap, og bør også inkludere plass til vask og stell av tøy.</p> <p>I tillegg må det settes av noe areal til spiseplass, eventuelt i en sambruksløsning med andre funksjoner som for eksempel elevkantine.</p> <p>Selve kjøkkenarealet skal ha 4 arbeidsstasjoner (hver med plass til 4 elever), der minst en arbeidsstasjon skal være tilpasset rullestolbrukere.</p> <p>Skolekjøkkenet bør ligge i nærheten av aula/kantine.</p>

Funksjon	Krav til arealet
Musikk, dans og drama	<p>Lytting, sang, spill og bevegelse er sentrale aktiviteter på alle årstrinn. Disse aktivitetene kan bare i begrenset grad gjennomføres i basearealet. Aktivitetene krever et større fritt gulvareal til bevegelsestrening og drama, og det bør være tilgang til utstyr og instrumenter som blir oppbevart på fast plass, oppstilte og klare til bruk.</p> <p>Skolen må ha et eget rom til musikk og drama, tilrettelagt for allsidig bruk. Rommet skal ha god akustikk, parkett, speilvegg og plass til koramfi. Ved musikkrommet skal det være ett lydtett øvingsrom og lagerrom. Lager og øvingsrom skal også kunne brukes for eksempel til avlastnings-/scenerom i forbindelse med tilstelninger. Musikkrommet kan også kombineres med videorom/teatergrupper</p> <p>Musikkrommet bør plasseres og utformes slik at man kan ha kontroll over lydgjennomgang og akustikk. Musikkrommet kan gjerne plasseres i nærheten av aula/samlingsrom, for slik å skape en god arena for konserter og teater. Det samme kan man få hvis rommet kombineres med et auditorium (hvor musikkrommet er ”scenegulvet”).</p>
Forskerrom	<p>I småskolesonen skal det være et forskerrom, som i første rekke kan sees på som småskolens rom for naturfagsforsøk. Rommet skal ha 2-3 høye arbeidsbenker (med ståplasser/barkrakker), som skal gjøre det enklere å ta inn og studere vekster og småkryp fra naturen.</p> <p>Rommet skal også kunne brukes som et veksthus til å dyrke frem planter og blomster med tanke på utplanting og elevbedrift.</p> <p>Rommet skal være et våtrom med direkte utgang mot skolens uteområde.</p>
Naturfag	<p>Naturfaget er tredelt og består av fysikk, kjemi og biologi. Disse tre delene skal, så langt det er mulig, integreres i hverandre. Miljø har selvsagt plass i faget. Faget er praktisk rettet. Elevene skal forske og delta på ekskursjoner og turer for å samle inn materiale som skolen skal kunne ta imot.</p> <p>I arealprogrammet er det ført opp et eget rom til naturfag der det skal foregå demonstrasjoner og teoretisk undervisning fra demonstrasjonspult og tavle for grupper på ca 15 elever. Arealet skal også inkludere et lite rom til forbereding og lager.</p> <p>Undervisningen omfatter eksperimenter og elevforsøk og den er underlagt sikkerhetsregler og forskrifter for lagring av kjemikalier og utføring av eksperiment. Det må være avtrekk fra tak alle steder hvor det skal foregå øvelser med kjemikalier. Rommet må også ha et demonstrasjonsskap med avtrekk. Innredning med elevbenker og skap (gjern glasskap) langs vegg er en fordel. Da vil rommet også kunne</p>

Funksjon	Krav til arealet
	<p>brukes til andre formål. Øvrig utstyr i rommet bør være flyttbart.</p> <p>Det kan være en fordel at rom for naturfag ligger nær rom for kunst og håndverk. Det kan gi fleksibilitet i undervisningen og være en fordel for temaarbeid som ofte omfatter begge disse fagene. Videre er det ønskelig at rommene ligger på bakkeplan med store dører ut til utendørs arbeidsplasser. Mange elevøvelser er sølete og trenger egnede arbeidsplasser.</p>
Kunst- og håndverk	<p>Elevene skal i kunst og håndverksfaget (KOH) få erfaring med ulike materialer og teknikker. Aktivitetene omfatter sløydpreget forming med tre, metall og andre materialer, forming i leire, søm og andre aktiviteter med tekstilmaterialer, tegning og maling.</p> <p>Elevene skal få øvelse i praktiske arbeidsmetoder. De skal lære å bruke og å behandle verktøy og maskiner, som for eksempel høvel, sag og symaskin. Elevene bør få oppleve KOH som et stort fagområde der materialer, teknikker og arbeidsmåter varierer og ulike materialer kan settes sammen i en helhet.</p> <p>Avdelingen bør være inndelt i mindre rom, gjerne med glassvegger mellom rommene, som kan innredes for tresløyd, metallforming, teknologi og et flerbruksrom for aktiviteter med myke materialer som tekstil, maling og tegning. Det trenger ikke være mer enn 5-6 arbeidsplasser i de enkelte rommene.</p> <p>Det må være et eget avlukke/rom for verktøy/maskiner (sag, boremaskin, elektrisk høvel og lignende) og maling/lakk med nødvendig avsug. Det bør være vindu fra dette rommet og ut i undervisningsrommet. Det skal også være satt av plass for å drive med keramikk, plass til keramikkovn, samt godt med lagerplass.</p> <p>IKT skal være et naturlig hjelpemiddel i kunst og håndverk. Avdelingen må derfor også planlegges for dette.</p> <p>Emnet <i>teknologi og design</i> er et flerfaglig emne der naturfag, matematikk og kunst og håndverk samarbeider. Avdelingen må også planlegges for dette.</p>
Kroppsøving	<p>Skolen skal ha ordinær gymnastikksal m/scene og 2 sett garderobes. Gymnastikksalen skal også kunne være et samlingsrom og må derfor ha stollager i nærheten.</p> <p>Eksisterende anlegg som benyttes til kroppsøving ved skolene i dag, tilfredsstillende behovet.</p>

Funksjon	Krav til arealet
ADMINISTRASJON OG PERSONAL	
Administrasjon	<p>Lokalene til skolens administrasjon bør samlokaliseres og plasseres sentralt i anlegget, gjerne i nærheten av hovedinngang/vestibyle med god tilgjengelighet for ansatte, elever og besøkende.</p> <p>Administrasjonen skal ha resepsjon/forkontor, eget kontor til rektor, og kontorfellesskap til SFO-leder og inspektør. Kontorene må være godt lydisolert slik at det kan føres fortrolige samtaler. Areal for lager/rekvisita, arkiv og skriver/kopiering bør ligge i nærheten. Det må også være veggplass til oppslag og posthyller for de ansatte. Dersom kontorene er små, må det være møterom i nærheten.</p> <p>Forkontor/resepsjon må utformes slik at kontorphonale slipper å rydde unna konfidensielt materiale hver gang elever eller andre er i nærheten.</p> <p>Avstand fra administrasjonen til personalrom og personalgarderober bør være kort.</p>
Kontorarbeidsplasser for lærere	<p>Det skal tilrettelegges gode arbeidsplasser for lærerne. Arbeidsplassene skal ha stol, bord og nok hylle/skapplass. Det skal også være tilrettelagt for bruk av PC og trådløs telefon.</p> <p>Arbeidsplassene skal fordeles på arbeidsrom med kontorlandskap (ett for hver arbeidsenhet). Arbeidsplassene skal ha brukbart med areal og hylleplass. Arbeidsrommene skal i all hovedsak være stillerom, men ha tilknytning til møterom/ teamrom i nærheten. Lærerbibliotek skal være på arbeidsrommene.</p> <p>I tillegg til selve arbeidsplassene kommer areal til kopi/produksjonsareal. Dersom avstandene blir rimelig korte, kan dette arealet sentraliseres og plasseres i administrasjonen.</p> <p>Kontorarbeidsplassene til lærerne bør ligge nær arbeidsenhetene, men gjerne også nær administrasjonen.</p>
Personalgarderober	<p>Anlegget skal ha tilstrekkelig med personalgarderober. Her er det to mulige alternative organiseringer. Det kan anlegges et felles garderobeanlegg med egne separate dusj og omkleddingsrom. Eller egne garderober for kvinner og menn. Da bør garderoberne være ganske like i størrelse og utforming, og inneholde vask, toalett og dusj.</p> <p>Garderoberne skal kunne brukes av alle ansatte og om mulig også i forbindelse med utleie/arrangement. Plasseringen bør derfor være sentral både i forhold til foajé og personalrom. Garderoberne må ha plass til låsbare garderobeskap for alle i personalet.</p>
Personalrom/hvilerom	<p>Anlegget skal ha et personalrom. Personalrommet skal i tillegg til å fungere som pauserom for hele personalet, også kunne fungere som et stort møterom både i og utenom skoletiden. Rommet må kunne</p>

Funksjon	Krav til arealet
	<p>møbleres på ulike måter alt etter bruken.</p> <p>Rommet vil normalt være et relativt åpent rom med et lite tekjøkken i en krok eller i den ene enden.</p> <p>Ved personalrommet skal det også være et lite hvilerom, som også kan brukes til små møter. Rommet bør møbleres med sofakrok.</p>
ANDRE AREALER, DRIFTS- OG STØTTEFUNKSJONER	
Kantine	<p>Skolen skal ha elevkantine.</p> <p>Skolens skolekjøkken kan brukes som kjøkken i kantinen og deler av kantinen kan også være spiseplassen til mat og helse. Kantinen bør også ligge slik til at den kan brukes i forbindelse med arrangementer utenom skoletid.</p>
Samlingsrom	<p>Skolen skal ha et rom hvor alle elever og ansatte skal kunne samles.</p> <p>Samlingsrommet bør helst være lyst og trivelig, og gjerne noe høyere under taket enn andre rom. I arealet eller rommet bør det være enkel tilgang til audiovisuelt utstyr og det må kunne blendes for sollys. Samlingsrommet og kantinen bør samlokaliseres.</p>
Møteplasser	<p>Gode sosiale møteplasser og tilrettelegging for trivsel skal prioriteres.</p> <p>Anlegget skal ha både formelle og uformelle møteplasser. Uformelle møteplasser kan være sofakroker og utvidelser i trafikkareal etc.</p>
Elevtjenester og elevråd	<p>Skolehelsetjenesten, rådgiver/sosiallærer og PPT/logoped/spes.ped bør sammen kunne disponere et par små rom.</p> <p>Rommene bør ligge nær administrasjonen. I tillegg til bord, stoler og låsbare skap, bør det ene rommet ha plass til en vask eller en liten laboratoriebank, plass til synstester (speil vil redusere krav til avstand), kanskje også en behandlingsbank. Rommene må ha dagslys og god lydisolasjon.</p> <p>Rommene bør ha et eget venterom med toalett for å unngå at elevene sitter "på utstilling" i korridor ved private besøk.</p> <p>Elevrådet kan evt. også være en bruker av ett av rommene og dette rommet bør også kunne fungere som møterom ved behov.</p>
Hovedinngang, foajé/vestibyle	<p>Anlegget skal ha en tydelig hovedinngang med foajé/vestibyle som viser vei for besøkende til området for mottak (resepsjon) med kontor og møterom. Det skal være tydelig skilting og logiske bevegelsesmønstre.</p> <p>Vestibylen skal utformes slik at den blir en møteplass for de som er i bygget. Den bør kunne brukes til ulike aktiviteter og ha plass til</p>

Funksjon	Krav til arealet
	<p>utstilling av elevarbeid.</p> <p>Det er naturlig at administrasjonen ligger nær vestibylen.</p> <p>Hovedinngangen bør så langt mulig være den eneste inngangen til anlegget utenom skoletiden.</p>
Eiers rom / driftspersonell	Eiers rom skal brukes av eiers representanter i forbindelse med kontroll og vedlikehold av bygget. Rommet skal ha plass til styringspanel for tekniske anlegg (SD-anlegg), arkiv for byggdokumentasjon, nøkkelskap og PC-arbeidsplass.
Tele- og datarom	Det skal være et eget rom til tele- og datasentral for anlegget. Skolen sin IKT ansvarlig bør også kunne få disponere dette rommet til verksted.
Renholdsrom	Anlegget skal ha en renholdssentral med plass til moppevaskemaskin, tørkemuligheter og lager for vaskemidler og utstyr. Rommet skal ikke brukes som pauserom eller garderobe. Det må suppleres med nødvendige bøttekott med utslagsvask og plass til vasketralle på alle plan. Hver arbeidsenhet kan godt ha et eget bøttekott til daglig bruk for de som tilhører enheten.
Sanitær/WC	Det skal være desentraliserte toaletter plassert rundt i anlegget. Disse skal være dimensjonert i forhold til antallet brukere. Alle garderober skal ha toalett.
Kjølerom	Det skal være et lager/kjølerom for frukt og melk på passende sted i forhold til levering, og med kort avstand og enkel tilkomst til arbeidsenhetene. Dette kan eventuelt kombineres med kjølerom til skolekjøkken/kantine.
Lager/fjernlager/ magasin/ boder	<p>I alle arbeidsenhetene skal det settes av plass til et nærlager. De fleste spesialrommene skal også ha lagerrom i nærheten. Det skal også være lagerplass i administrasjonen.</p> <p>Ved gymnastikksal og aula/samlingsrom skal det være lager for stoler og bord.</p> <p>I anlegget skal det også være avsatt areal til fjernlager/magasin. Arealet kan gjerne deles opp i flere rom, men minst et av rommene må være stort nok til å lagre større ting som inventar og lignende. Arealet kan gjerne ligge usentralt, men tilkomsten må være god. Rommene må kunne låses av. Ting som blir lagret må ikke bli ødelagt av fukt og råte.</p>
Verksted	Det skal være et arbeidsrom/verksted til vaktmester/driftspersonell, hvor verktøy og utstyr kan oppbevares og enkle reparasjoner kan gjennomføres. Rommet kan godt ligge litt avsides.
Tekniske rom	<p>Det må settes av nødvendig areal til tekniske rom alt etter hvilke tekniske løsninger som blir valgt. Styring av tekniske anlegg skal være i eiers rom.</p> <p>Tekniske rom/prosessrom må ha en størrelse og utforming som gjør at en jobb der uten å bli hemmet av plassmangel. Før det blir montert inn utstyr i det nye rommet må vegger og tak få en grundig</p>

Funksjon	Krav til arealet
	overflatebehandling med lys, glatt maling og gulvet må støpes med en jevn overflate, som tilsier at gulvet er lett å holde rent når det er ferdigmalt. Tekniske rom må være godt dekket med gulvsluk og fall fra vegger til disse.

5.3 Retningsgivende arealprogram for aktuell skoletype og skolestørrelse

Det er utarbeidet arealprogram for følgende skoletype:

1. Kombinertskole for inntil 120 elever

Arealprogrammet bygger på funksjonsprogrammet ovenfor, men kan også tilpasses en tradisjonell klasseromsorganisering. Kravene til areal som er satt opp er ideelle mål, som en kan fravike i skisseprosjektet ved godt begrunnede valg.

Arealene i arealprogrammet er retningsgivende. I utformingen av nye skoler blir det jobbet mye med sambruks- og flerbruksløsninger som øker funksjonaliteten og frigjør areal til funksjoner som det ellers ikke ville blitt plass til (foajé, torg, sosiale møteplasser osv.). Bruk av åpne løsninger gjør også at deler av trafikkarealet kan innlemmes i andre areal og på den måten utvide programmert areal til andre funksjoner, for eksempel fellesareal i arbeidsenhetene.

Tilpasning av eksisterende bygningsmasse til et arealprogram er en stor utfordring. Siden det ikke vil være regningsssvarende å bygge om hele eksisterende anlegg, vil det måtte aksepteres en del avvik fra arealprogrammet for enkelte funksjoner.

En skole med det samlede brutto arealet vi er kommet fram til vil, ved 100 % utnyttelse, ha plass til 120 elever. Elevtallsprognosen for Ibestad sier at antall elever kommer til ligg rundt 120 de neste årene. Antatt at de ca. 30 eleven som i dag går i privatskole fortsetter der, vil det foreståtte arealet være tilstrekkelig for å gi elevene i kommunen et godt offentlig skoletilbud.

Etter hvert vil elevtallet trolig stabilisere seg ned mot 100 elever. Vi ser derfor ingen grunn til å foreslå en dimensjonering over 120 elever, men heller anbefale kommunen å planlegge for et anlegg med kapasitet på 100 - 120 elever.

FORSLAG TIL AREALPROGRAM	
Uten kroppsøvingsareal	
NØKKELTALL	
Elever (dimensjonerende)	120
Hjemmebaser	7
Adm. personale	2
Pedagogisk personale	12
Andre ansatte	4
AREALTYPE	Kombinert skole
	120 ELEVER
ALLMENT LÆRINGSAREAL:	
Klasserom/baseareal, formidlingsrom, grupperom, fellesareal	432
SFO-base (inkl. lager)	40
Elevgarderober og toalett (inkl. HC-toalett)	120
Nærlager	21
Sum allment læringsareal:	613
SPESIALISERT LÆRINGSAREAL:	
Bibliotek	50
Skolekjøkken (med matlager og kjølerom)	60
Musikk/drama (med lager og øvingsrom)	80
Naturfag (Forskerrom og rom til forsøk)	50
Kunst og håndverk (med lager)	80
Sum spesialisert læringsareal	320
ADMINISTRASJON OG PERSONAL:	
Kontor for skolen sin administrasjon	45
Møterom	25
Kopi/arkiv/lager/rekvisita/post (adm)	20
Personalgarderobe/dusj/WC	22
Personalrom	40
Lærerarbeidsplasser/møterom/prod.rom	88
Sum administrasjon og personal:	239
ANDRE AREAL:	
Samlingsrom/kantine	70
Elevtjenester	20
Renhold	15
Driftspersonell (eier sitt rom)	10
IKT/telefoni	10
Lager/boder/verksted/bossrom	50
Tekniske rom	
Sum andre areal:	175
Sum nettoareal for skuletype:	1347
35 % påslag; tekniske rom, vegger, trafikkareal, inngangsparti/foaje, møteplasser m.m.	472
Samlet bruttoareal:	1819
Samlet bruttoareal uten kroppsøving	1819

BTA pr. elev uten kroppsøving

15,2

6 Løsningsforslag

6.1 Forslag til ombygging og organisering av bygningsmassen for inntil 120 elever

Figurene på de neste sidene beskriver forslag til nye planløsninger for hhv. Ibestad ungdomskole og Ånstad oppvekstsenter som eneste skoleanlegg for kommune.

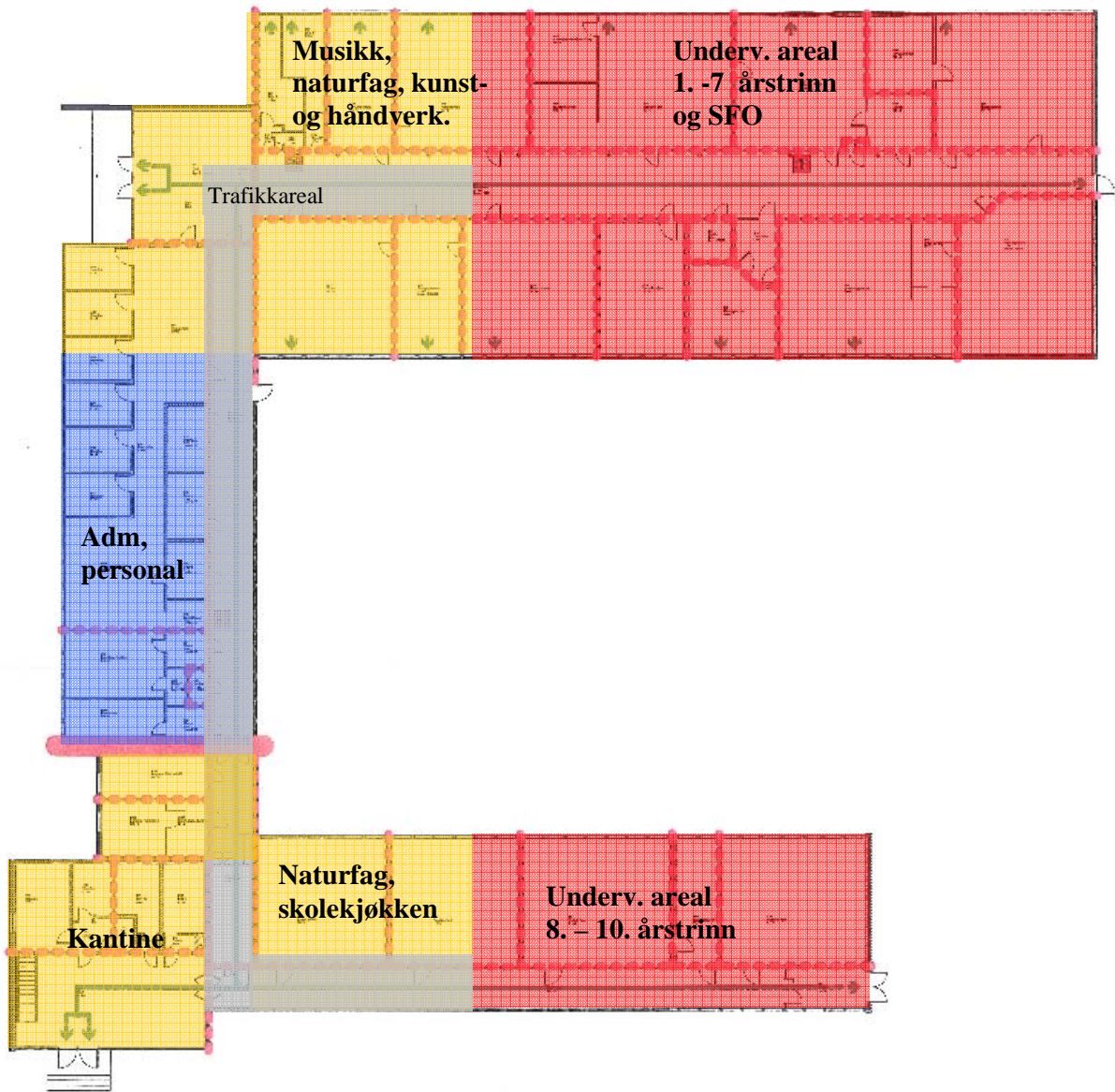
Vi forutsetter at realskolebygget også inngår i arealet til ungdomsskolen og at barnehagen på Ånstad legges ned og at barna flyttes til Hamnvik barnehage.

Som figurene viser vil man ta utgangspunkt i eksisterende bygningsmassene, omorganisere og bygge om, for slik å utvikle de til gode kombinertskoleanlegg. For å få nok plass til 120 elever er det ikke behov for noe særlig nytt areal i noen av forslagene. Utkastene tar utgangspunkt i arealprogrammet over.

Forslagene til soneinndeling sier noe om hvordan funksjonene eventuelt kan plasseres i forhold til hverandre og viser at det er tilstrekkelig med plass i de eksisterende anleggene. Endelig plassering av ulike funksjoner vil først kunne falle på plass i forbindelse med prosjektering.

Ibestad ungdomsskole

I alternativet for Ibestad ungdomsskole er det tatt med i betraktningen en utstrakt sambruk med kulturhuset og Ibestadhallen. Til funksjoner som bibliotek, samlingslokale med plass til hele skolen, kroppsøving og deler av musikkundervisningen vil det være naturlig å benytte kulturhuset og Ibestadhallen, og arealer til dette er derfor ikke tegnet/regnet inn i forslaget.

6.2 Investeringskostnader for de ulike forslagene

Generelt

Ombygging og oppussing av arealer

Investeringskostnadene nedenfor er basert på at det i all hovedsak gjennomføres en innvendig ombygging/ renovering av skolebygningene for å romme en moderne 1-10 skole. Det er forutsatt at arealer for undervisning ombygges ved at det åpnes noe mer opp med bl.a. glassfelter inn mot korridor/ fellesarealer. Det må forventes noe endret rominndelingen for å gi plass til de planlagte funksjonene en 1-10 skole krever. Arealer for spesialundervisning som skolekjøkken spesielt og dels natur- og miljø har tyngre tekniske installasjoner og innredninger som er kostnadskrevende å flytte, og søkes derfor plassert der funksjonene er i dag. Administrasjons- og andre fellesområder søkes i størst mulig grad etablert i dagens lokaler så langt det er hensiktsmessig, men noe ominnredning må forventes for å få hensiktsmessige løsninger.

Oppgradering bærekonstruksjoner:

Bæresystemene i eldre bygninger vil normalt være underdimensjonert i forhold til de laster, spesielt snølaster, som man i dag forutsetter på nye bygninger. Det vil normalt være situasjonen for alle bygninger bygget etter gamle byggeforskrifter, dvs. før 1997. Siden plan- og bygningsloven (PBL) m/ tilhørende forskrifter ikke har tilbakevirkende kraft, er det ikke krav om forsterkning av bæresystemene. Hvis anlegget gjennomgår så stor ombygging at det etter PBL betraktes som en hovedombygging, vil kravet om forsterkning av konstruksjonene bli gjeldende. Normalt er det bygningsmyndighetene i kommunen som vurderer om ombyggingen skal betraktes som en hovedombygging eller ikke. En så omfattende ombygging av anlegget at det blir å betrakte som en hovedombygging er normalt svært kostnadskrevende, og resulterer ofte til at anlegget saneres og erstattes av nybygg. Bygninger bygget etter gamle lastforskrifter medfører normalt at bl.a. tak må ryddes i snørike vintre (i gjennomsnitt hvert 5. år). I bygninger bygget etter nye byggeforskrifter, vil det normalt kreve rydding av tak i gjennomsnitt hvert 50. år. De nye lastforskriftene har en såkalt returperiode på 50 år, mens de gamle hadde kun 5 år.

Ombygging av skoleanleggene i Ibestad antas ikke å være en hovedombygging. I kostnadskalkylene nedenfor er det ikke forutsatt forsterkning av de bærende konstruksjonene.

Oppgradering branntekniske løsninger:

Krav til branntekniske løsninger gitt i "Veiledning til forskrift om brannforebyggende tiltak og tilsyn" utgitt av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) vil i noen tilfeller gi tilbakevirkende krav, og medføre oppgradering av branntekniske løsninger i anleggene. Vi har ikke medtatt noen kostnader for slik oppgradering i denne omgang.

Oppgradering varmeisolasjon:

Eldre bygninger vil heller ikke oppfylle dagens krav til varmeisolasjon (u-verdier) for de ulike konstruksjonselementene (gulv, vegger, vinduer, dører og tak). På samme måte som for bærekonstruksjonene, er det ikke krav om å oppgradere u-verdiene med mindre det foretas en hovedombygging, jfr. kapitlet ovenfor. For å redusere fremtidige driftskostnader, anbefales det allikevel at en del av konstruksjonene tilleggisoleres der det ligger til rette for dette.

De enkleste konstruksjonene å forbedre u-verdiene på er tak, yttervegger og dører/ vinduer. Gulv på grunnen er ikke mulig å forbedre med mindre det gamle fjernes og erstattes med nye konstruksjoner. Gulv mot kryperom vil kunne tilleggisoleres dersom det er tilstrekkelig høyde i kryperommet. Takkonstruksjonene kan relativt enkelt tilleggisoleres på oversiden (varme tak) eller undersiden (kalde tak). Ytterveggene kan tilleggisoleres inn- eller utvendig i fm ombyggingsarbeider. Dører og vinduer som skal skiftes erstattes med nye med bedre isolasjonsverdi. I tillegg bør vinduer med stor solbelastning (øst-, sør- og vestvendte vinduer) skiftes til vinduer med solreflekterende glass.

I kostnadsoppstillingen nedenfor har vi medtatt investeringskostnader til en del tilleggisolering der det ligger til rette for det.

Oppgradering tekniske anlegg:

Der de tekniske anleggene er av nyere data, dvs. montert etter midten av 90-tallet, vil de normalt ha tilfredsstillende kapasitet og kvalitet. Tekniske anlegg som er fra 60-, 70- og 80-tallet tilfredsstiller oftest ikke dagens krav og behov, og anbefales stort sett skiftet ut med nye anlegg.

Ibestad ungdomsskole

I 2004/ 2005 gjennomgikk Ibestad ungdomsskole (eksklusive realskolefløyen) en relativt omfattende renovering der:

- Alle vinduer ble skiftet
- Ny takteking
- Nye ventilasjonsanlegg
- Nytt elektroanlegg

Gulvbeleggene på skolen ble skiftet midt på 90-tallet.

Følgende tiltak er medtatt i kostnadskalkylene ved ombygging til å romme ny 1-10 skole:

- Bygningsmessige ombygginger av innervegger og himlinger tilpasset ny planløsning. Omfanget er usikkert siden det ikke er prosjektert ennå.
- Kostnader til noe riving av eksisterende vegger, gulvbelegg og himlinger i fm ombyggingen.
- Ombygging VVS-anlegg for tilpassning til nye planløsning.
- Ombygging EL og tele-anlegg for tilpassning til nye planløsning.

De tekniske anleggene på dagens ungdomsskole som ble skiftet i fm renoveringsarbeider i 2004/ 2005, forutsettes ellers benyttet i det nye anlegget.

Realskolefløyen unntatt del som rommer dagens bibliotek, trenger å renoveres. De tekniske anleggene i tidligere realskolefløy er gamle, og er medtatt skiftes ut ved renovering/ ombygging av anlegget.

Følgende tiltak er medtatt i kostnadskalkylene ved ombygging til å romme ny 1-10 skole:

- Riving eksisterende gulv, vegger og himling/ takteking.
- Gulvbelegg skiftes i sin helhet
- Mindre utvekslinger i bæresystem
- Vinduer og ytterdører skiftes, yttervegger tilleggisoleres.

- Utvendig kledning yttervegger skiftes.
- Inngangspartier, trapper, og ramper rehabiliteres og fornyes.
- Innvendige dører skiftes, og innervegger pusses opp der de beholdes. (Teglvegger vil i liten grad kreve oppussing).
- Tak tilleggsisoleres, og tekkes på nytt.
- Nye himlinger monteres etter behov.
- Nytt ventilasjonsanlegg
- Nytt elektroteknisk anlegg

For utomhusarbeider har vi medtatt en sum for flytting utstyr, lekeapparater, innkjøp nytt utstyr, etablering sitte- og aktivitetsarealer m.m.

I tabellen nedenfor viser vi antatt investeringsbehovet for de ulike tiltakene:

Post	Spesifikasjon	Nybygd areal	Areal eksist. bygg	Pris pr. m ² (BTA)	Sum
	Ibestad ungdomsskole inkl. realskolebygget				
	Omfang medtatte ytelser, se beskrivelse ovenfor.				
1	Felleskostnader (rigg og drift), 20 % av post 2-7				1.567.840
2	Bygningsmessige arbeider		1.912	2.100	4.015.200
3	VVS-installasjoner (inkl. bygn. mess. VVS-arb)		1.912	700	1.338.400
4	Elektrotekniske installasjoner (inkl. bygn. mess. el. arb.)		1.912	500	956.000
5	Tele- og automatiseringskostnader		1.912	400	764.800
6	Andre installasjoner		1.912	0	
1-6	Sum huskostnader			4.520	8.642.240
7	Utomhusarbeider				764.800
1-7	Entreprisekostnader			4.920	9.407.040
8	Prosjektering/prosjektadm./gebyrer og bikostnader (12 % av 1-7)			598	1.142.760
1-8	Byggekostnad:			5.518	10.550.000
9	Merverdiavgift (25 %)			1.380	2.637.500
1-9	Prosjektkostnad (eks. prisstigning, marginer og reserver)			6.898	13.187.500

Merk! Det presiseres at mer nøyaktige kostnadskalkyler først kan utarbeides når prosjekteringsarbeidet (forprosjekt) er gjennomført og ønsker og behov er innarbeidet i planene.

I ovennevnte estimater er det antatt at ca 30-35% av arealene i ungdomsskolen berøres/ ombygges, mens realskolefløyen i stor grad totalrenoveres.

Åndstad oppvekstsenter:

Følgende tiltak er medtatt i kostnadskalkylene ved ombygging til å romme ny 1-10 skole:

- Bygningsmessige ombygginger av innervegger og himlinger tilpasset ny planløsning. Omfanget er usikkert siden det ikke er prosjektert ennå.
- Nye vinduer og ytterdører.
- Kostnader til noe riving av eksisterende vegger, gulvbelegg og himlinger i fm. ombyggingen, samt riving tekniske anlegg.
- Ombygging VVS-anlegg for tilpassning til nye planløsning.
- Nye elektro- og teletekniske anlegg.

For utomhusarbeider har vi medtatt en sum for flytting utstyr, lekeapparater, innkjøp nytt utstyr, etablering sitte- og aktivitetsarealer m.m.

De elektrotekniske anleggene er i hovedsak fra oppføringen av anlegget i 1977, og forutsatt skiftet i sin helhet ved en eventuell ombygging til å romme en 1-10 skole.

I tabellen nedenfor viser vi antatt investeringsbehovet for de ulike tiltakene:

Post	Spesifikasjon	Nybygd areal	Areal eksist. bygg	Pris pr. m ² (BTA)	Sum
	Åndstad oppvekstsenter (ekskl. svømme- og gymavdeling)				
	Omfang medtatte ytelser, se beskrivelse ovenfor.				
1	Felleskostnader (rigg og drift)				1.720.000
2	Bygningsmessige arbeider		2.000	1.700	3.400.000
3	VVS-installasjoner (inkl. bygn. mess. VVS-arb)		2.000	700	1.400.000
4	Elektrotekniske installasjoner (inkl. bygn. mess. el.arb.)		2.000	1.100	2.200.000
5	Tele- og automatiseringskostnader		2.000	800	1.600.000
6	Andre installasjoner		2.000	0	
1-6	Sum huskostnader			5.160	10.320.000
7	Utomhusarbeider				750.000
1-7	Entreprensekostnader			5.535	11.070.000
8	Prosjektering/prosjektadm./gebyrer og bikostnader (12 % av 1-7)			665	1.330.000
1-8	Byggekostnad:			6.200	12.400.000
9	Merverdiavgift (25 %)			1.550	3.100.000
1-9	Prosjektkostnad (eks. prisstigning, marginer og reserver)			7.750	15.500.000

Merk! Det presiseres at mer nøyaktige kostnadskalkyler først kan utarbeides når prosjekteringsarbeidet (forprosjekt) er gjennomført og ønsker og behov er innarbeidet i planene. Ombygging/ renovering av arealer i svømmehall og gymsal er ikke kostnadskalkylene.

7 Oppsummering og anbefalinger

Av de tre alternativene nevnt i kapitel 2 anbefaler vi å samle alle elevene i en 1 - 10 skole i kommunen. De pedagogiske fordelene for elever og lærere taler for dette. Ved å beholde bare en skole kan den økonomiske gevinsten heller brukes på skolens innhold. Dermed kan kommunen få en bedre skole for samme kostnad som det er å drifte 2, eventuelt 3 skole.

Konsekvensen av å samle alle elevene på en skole vil være økt reisevei for noen elever. I tilfellet hvor skolen legges til Ånstad vil det i dagens situasjon være 69 flere elever som trenger skoleskyss. Samlet vil transportbehovet til Ånstad øke med 106 elever og totalt bli 112 elever med behov for skoleskyss. Ved en skole plassert i dagens Ibestad ungdomsskole vil behovet for transport øke med 15 til totalt 57 elever. Det er ikke tatt med i beregningen om noen elever velger å gå på en annen skole i kommunen og hvilke utslag det vil gjøre for transportbehovet i de to ulike alternativene.

Kommunen har et stort og relativt nytt idretts- og kulturanlegg i umiddelbar nærhet til Ibestad ungdomsskole. Ved å plassere en ny kombinertskole i Ånstad vil det oppstå et transportbehov ved et eventuelt sambruk. Erfaring tilsier at bruken av eksterne tilbud avtar med økende avstand og vannskeligere tilgjengelighet. Ved å lokalisere en ny skole i Ibestad ungdomsskole kan en gjøre utstrakt bruk av eksisterende anlegg og klare seg med mindre areal i skolebygget. Dette vil for skolen bety bedre arealer til kroppsøving, bedre bibliotek tjenester og bedre arealer til felles samlinger for hele skolen. Økonomisk vil en også kunne vinne på dette ved reduserte investeringskostnader og reduserte driftskostnader.

Ved en sammenslåing av flere skoler er det viktig med en god brukerprosess hvor målet er å samle de ulike kulturene til et nytt fellesskap. I overgangen fra å drive tradisjonell klasseromsundervisning til undervisning i mer fleksible og varierte areal er det behov for å gi lærerne den nødvendige kompetanse. Dette arbeidet må gå parallelt med byggeprosessen slik at lærerne er klar for å ta det nye bygget i bruk med ny metodikk.

Den samlede vurderingen av de to alternativene er at en ny 1 - 10 skole bør legges til Ibestad ungdomsskole. Dette alternativet vil gi færrest elever behov for skyss, større grad av sambruksmuligheter med kulturhuset og Ibestadhallen, noe som vil gi elevene et bedre tilbud. Det vil også være det billigste alternativet for kommunen over tid.